Telefonas: LACKAWANNA 5524

„Tėvynė" Savaitinis Laikraštis
Leidžiama kas Pėtnyčia
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $1.50
Kitose Viešpatystėse $2.00
„TĖVYNĖ"
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

TĖVYNĖ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

The Lithuanian Weekly „Tėvynė"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgeliutė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.50
To Foreign Countries $2.00
„TĖVYNĖ"
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

No. 26 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917; Autorized on June 27, 1918.

New York, N. Y. Birželio (June) 27, 1924.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875

Vol. XV

Naujas Lietuvos Kabinetas

Prancijos Politika Prieš Militarizmą

Lenkai Provokuoja Lietuvą

NAUJAS LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETAS.

Lietuvos Atstovybės Vašingtone pranešimu, birželio 18 d. Valstybės Prezidentas patvirtino sekantį Ministerių Kabinetą:

Ministeris Pirmininkas, Teisingumo Ministeris ir Vidaus Reikalų Ministerijos Valdytojas — *Antanas Tumėnas*; Žemės Ukio Ministeris — *Mykolas Krupavičius,* Švietimo Ministeris — *Leonas Bistras,* Užsienių Reikalų Ministeris — *Valdemaras Čarneckis,* Finansų Ministeris — *Vytautas Petrulis,* Krašto Apsaugos Ministeris — *Pulk. Teodoras Daukantas,* Susisiekimo Ministeris — *Balys Sližys.*

Vadinasi, klerikalai pagaliau išdrįso patys vieni sudaryti vyriausybę vien iš savo partijai ištikimų žmonių ir tuo budu susidarė grynai klerikalinis kabinetas. Apie šio naujo kabineto sąstatą ir ko galima nuo jo tikėtis pakalbėsime kitu kartu redakcijos straipsnyje.

PRANCIJOS POLITIKA PRIEŠ MILITARIZMĄ.

Naujasis Prancijos premieras Herriot, kalbėdamas birželio 17 d. prieš parlamentą apie savo politikos programą, pareiškė, kad jo politikos pagrindu bus palaikymas taikos ir ramybės pasaulyje ir namie. Vienok jisai pažymėjo, kad Prancija negalinti užmiršti praeities pamokinimų ir nepasitrauks iš Ruhr krašto tol, kol Vokietija nesutiks įvykinti Daweso plano. Taipgi p. Herriot pasakė, kad jisai rems demokratinius elementus Vokietijoje ir kovos prieš klerikalizmą, net pertraukdamas ryšius su Vatikanu, kuriuos užmezgė jo pirmatakunai militaristai.

LENKAI PROVOKUOJA LIETUVĄ.

Pastaruoju laiku užsienių spaudoje lenkai pradėjo leisti visokius paskalus apie Lietuvą, kad buk Lietuva ruošia ginkluotus burius, kurie pereina demarkacijos liniją ir užpuldinėja kaimus, esančius lenkų pusėje ir tt. Be to lenkai skleidžia paskalus, kad Lietuvos Ekonominė padėtis parvirus, litas pradėjęs kristi, kad Finansų Ministeris Petrulis su didele pinigų suma pabėgęs į užsienį ir tt. Vienok apie tas lenkų provokacijas Lietuvos Atstovybė Vašingtone praneša sekamai:

„Lietuvos Respublikos Atstovybė yra šiuo įgaliota pranešti, kad visos tos žinios yra neteisingos ir turi provokacijos pobudžio. Taip pat Lietuvos Vyriausybė nėra gavusi jokio rašto iš Ambasadorių Konferencijos, kaip kad tikrina lenkų paskalai."

FEDERUOTOS FARMERIŲ DARBO PARTIJOS KONVENCIJA.

Birželio 17 d., St. Paul, Minn., prasidėjo Federuotos Farmerių Darbo Partijos konvencija, kurioje dalyvavo apie 400 delegatų. Šitą konvenciją kontroliavo komunistai ir jų vadai net oficialiai pareiškė, kad jie tokiais yra ir todel eis komunistų nustatytu keliu. Išdirbo sekamiems rinkimams platformą ir nominavo kandidatus į prezidentus ir vice prezidentus. Į prezidentus nominuotas Duncan Macdonald iš Springfield, Ill., buvęs angliakasys ir vėliaus angliakasių unijos darbuotojas. Į vice prezidentus nominavo ukininką vaisių augintoją William Bouck iš Sedro Woolley, Wash. Konvencija buvusi labai triukšminga ir daug barnių ir ginčų ėjo tarpe komunistų ir konservatyviškesnių delegatų.

LIETUVIS PRIGĖRĖ SMILTYSE.

Netoli Wilkes Barre, Pa., Swoyersville miestelyje, savo kieme įklimpo į taip vadinamas greitasias smiltis (quicksand) Antanas Antanaitis ir bežiurint. į jį jo žmonai ir vaikams ir taipgi kaimynams jį gelbstint, pamaži buvo traukiamas į smiltis iki pagaliau visas sulindo ir užduso. Nors kaimynai dėjo pastangų jį išgelbėti, vienok nieko negalėjo padaryti ir tik po poros valandų laiko, kuomet suspėjo apie nuskendusį Antanaitį sukrauti tinkamą barikadą, jį ištraukė iš smilčių, bet jau buvo uždusęs ir nieko negelbėjo net ir daktaro pastangos jį atgaivinti. Tai mat kokių nelaimių gyvenime atsitinka.

PADEGTOJ MOKYKLOJ SUDEGĖ 24 MOKINĖS.

Netoli Los Angeles, Cal., 14 metų mergaitė Josephine Bertholmes padegė mergaičių mokyklą, kad tuo budu davus progos šios mokyklos mokinėms jos draugėms išeiti iš mokyklos ir sugrįžti namo. Pirmiaus ir padegėja buvo tos mokyklos mokinė ir todel tardoma pasakė: „Aš nemylėjau šios mokyklos ir todel ją padegiau, kad mano drauges iš jos paliuosavus ir davus joms progos sugrįti namo." Šiame gaisre žuvo 24 ypatos.

Skaitlingas S. L. A. Seimas

Pirmadieny, birželio 23 d., 10 val. ryte, Redington viešbuty, Wilkes Barre, Pa., SLA. Prezidentas S. Gegužis atidarė 33-čią ir 6-tą Dvimetinį Seimą, kuris yra skaitlingiausiu SLA. Seimu iš visų iki šiol buvusių musų organizacijos Seimų. Pirmoje sesijoje užsiregistravo 157 delegatai, atstovaudami 140 kuopų. Bet SLA. Sekretorė P. Jurgeliutė pranešė, kad į vėliasnes sesijas pribus dar ir daugiau delegatų, kurių tikimasi iki 180 delegatų.

Pirmoje sesijoje patikrinta delegatų mandatai ir pradėta suorganizavimas Seimo. Sulig SLA. Konstitucijos nurodymų, Seimą veda Pildomoji Taryba, Seimui sutinkant, pasiskirdama reikalingus pagelbininkus.

Nors pirmoje sesijoje dar nesuspėta žymių tarimų padaryti, bet išrodo, kad Seimas bus ramus ir tvarkingas, nes matosi suvažiavusių delegatų didžiuma iš tokių SLA. darbuotojų, kurie visuomet savo organizacijos reikalus ir labą stato pirmoje vietoje pačios organizacijos gyvenime.

Tuo tarpu delei vietos ir laiko stokos nėra galimybės pranešti platesnių žinių iš Seimo darbuotės į šį „Tėvynės" num., todel sekamam „Tėvynės" num. pranešime pilnai ir plačiai apie Seimo atidarymo iškilmes ir abelnus įspudžius iš Seimo.

SMULKIOS ŽINUTĖS.

— Lietuvos Atstovybė Vašingtone praneša, kad birželio 10 d. pasirašyta preliminarinė prekybos sutartis tarp Lietuvos ir Olandijos.

— Japonai delei jų išskyrimo iš imigracijos suvaržymo įstatymo su kiekviena diena vis didesniam ir didesniam Amerikos prekių skaičiui skelbia boikotą.

— Susidurus dviem Norvegijos laivams, nuskendo 20 ypatų kartu su vienu sumuštu laivu.

— Berlyno tramvajui susugedus ir negalint jo sulaikyti pasileidusio nuo kalno, jisai įlėkė į dirbtuvės sieną 17 ypatų užmušdamas ir 40 sunkiai sužeisdamas.

— Komunistų Internacionalo kongrese, kuris įvyko Maskvoje pereitą savaitę, iškelta didžiausios ovacijos Trockiui, aplenkiant kitus lyderius.

— Rusijos valdžia nutarė leisti tautinėms mažumoms vartoti lotynų alfabetą ir taipgi yra nemažas skaitlius žmonių valdžioje, kurie stovi už įvedimą ir pačiai rusų kalbai lotiniškojo alfabeto.

Iš Lietuvos Laikraščių

Lietuvos Gyventojų prieauglis.

Per 1923 metus Lietuvoje įregistruota 56,886 gimimai ir 29.752 mirimai. Tuo budu naturalinis 1923 m. gyventojų prieauglis siekia 27.144 žm.

Palyginus su paskutiniais trejais metais, naturalinis gyventojų prieauglis atrodo taip: 1920 m. — 2073 žm., 1921 — 17.980 žm. ir 1922 m. — 19.105 žm.

Tais pat metais vedybų skaičius siekė — 14.107, t. y. 1,000 mažiau, negu 1922 metais.

Kiek Lietuvoj tautybių.

Per pereitų metų gyventojų surašinėjimą Lietuvoj įsiregistravę, kaipo Lietuvos piliečiai, 26 atskiros tautybės, kurių tik 7 turi daugiau 1,000 žm., 2 — totoriai ir čigonai — po keletą šimtų, o likusios — po keletą dešimčių ir net vienetų, pav., francuzų Lietuvos piliečių įregistruota 20, iš jų 16 moterų.

Tarp svetimšalių įregistruota 34 šalių valdiniai, iš jų didesnė pusė S. S. S. R., Vokietijos, Latvijos ir Amerikos piliečių.

Neleido kelti spaudos sukaktuvių.

Kaip jau yra visiems žinoma, Vilniaus lietuvių visuomenė 20-tines spaudos atgavimo sukaktuves minėti buvo atidėjusi Sekminėms. Buvo paruošta plati programa, kuri turėjo buti atlikta per 2—3 dienas. Buvo laukta skaitlingų svečių iš provincijos, kurie drauge su vilniečiais butų ramiai ir kulturingai paminėję kilnią ir sunkią lietuvių tautos kovą. Bet buvo likta kitaip. Lenkų valdžia visoms lietuvių pramogoms nedavė leidimo, ir tokiu budu lietuviai nebeturi galimybės viešai iškilmių švęsti.

Kas galėjo tikėtis, kad juodieji Muravjovo Koriko darbai tokios saugios globos susilauks iš tų, kurių tėvus jis kardino.

Bylų bylos.

Gegužės 17 dieną Vilniaus Taikos teismas negrinėjo net keturias „Lietuvos Rytų" bylas. Buvo kaltinama už įvairius straipsnius, korespondencijas, kronikos pastebėjimus. Iš „Liet. R." redaktorės leidėjos pusės teisman stojo adv. St. Mickiewicz'ius. Vienoj byloj redaktorė leidėja tapo išteisinta, bet antroj gavo 3 mėn. kalėjimo, trečioj — 1 mėn. ir ketvirtoj vėl 3 mėn. Pasisekė tik visos trys bylos sujungti į vieną, ir per tai buvo padarytas bendras nutarimas visoms byloms: 3 mėn. kalėjimo. Byla bus keliama į aukštesnę instanciją.

Pasimirė a. a. J. Kymantas.

Sekmarienį, gegužės 18 dieną pasimirė plačiai žinomas advokatas Jonas Kymantas. Jis jau ilgesnį laiką sirgo ir paskutiniu metu gulėjo Lietuvių poliklinikoj. Vilniaus lietuvių visuomenei velionis yra atmintinas žmogus. Kaip žinoma, 1920 m. Lietuvos vyriausybei valdant Vilnių a. a. J. Kymantas buvo Vilniaus miesto galva. Jis ir šiaip su lietuvių viešuoju gyvenimu turėjo labai daug bendra. Jis buvo prieš karą įsteigto lietuvių banko (Savitarpinės pašalpos draugijos) direktorium, buvo Lietuvių Kliubo valdybos pirmininku ir prigulėjo prie daugelio įvairių lietuvių draugijų.

Bankrotas Vilniuj.

„Slowo" praneša, kad Vilniuj subankrutijo kelios manufaturos ir odos įmonės. Be to, tas pats likimas ištiko ir 300 smulkių bei vidutinių prekybos įmonių.

Susirgimų skaičius.

Per pirmąjį 1924 metų bertainį Lietuvoje įregistruota 4.645 susirgimai limpamomis ligomis.

Norintiems važiuoti Amerikon.

Amerikos konsulatas praneša visiems, kurie kreipėsi į konsulatą Kaune del vizų, kad jiems nėra reikalo vėl kreiptis patiems arba raštu į Konsulatą. Visiems bus pranešta paštu, kam bus galima duoti viza. Įvairus paklausimai raštu ar asmeniniai tik apsunkina konsulatui darbą.

Statys naują radio stotį.

Birželio pradžioje prancuzų bendrovė pradeda statyti Kaune naują radio stotį. Darbas bus pabaigtas šių metų lapkričio mėnesy. Naujoji radio stotis galės siųsti radio žinias ligi 3.500 kilom., o radio telefonu iki 2.000 kilom.

Nepaprastos Iškilmės Žemaičių Sostinėje

„Vilniaus ugnies" kurenimo ir „Vilniaus medžio" sodinimo iškilmės Telšiuose, 30 balandžio ir 1 dieną gegužės 1924 m.

Bėga sau laikas. Eina amžiai po amžių, nešdami su savimi visas gyvenimo įvairenybes į skęstančią rukuose praeitį. Šit jau šeši šimtai metų, kaip dingo tasai laikas, kada Didysis Lietuvos kunigaikštis Gediminas įkurė Panerio kalvose Vilniaus miestą. Tasai laikas, kuris skiria mus nuo Didžiojo kunigaikščio laikų, buvo labai audringas, kaip toji jurė, kuri didžiomis savo bangomis mėto per ją plaukiantį laivą. Daugel tautų skverbėsi į musų kraštą, bet Lietuva, visus tuos priešus atrėmė savo galinga krutine. Bet laikui bėgant, pateko kitų „globon".

Pagaliau išaušo nauja gadynė ir Lietuva atgavo laisvę. Bet gaila, kad tosios laisvės teko ne visiems vienodai. Musų broliams Vilniečiams to nebuvo skirta — jie teko sunkion vergijon, lenkų rankosna.

Ir štai toji diena, kada mes galime prisiminti galingus ir didžius laikus, kuomet Vilnius buvo musų „širdis". Ir pažvelgkime į jį — koks jis nuskriaustas...

Jau štai prisiartino ir toji valandėlė, kurios taip laukėme, kad apvaikščiojus to žilojo senelio — *Vilniaus 600 metų sukaktuves* ir, prisiminus dabartinį jo gyventojų likimą, duoti jiems pagalbos ranką. Ši šventė mums ytin svarbi, nes į ją susieina *trys šventės: „Vilniaus ugnies" kurenimo, „Vilniaus medžio" sodinimo ir darbo žmonių bei solidarumo šventė.* Ir visi jos laukia plakančiom širdim, kad šventai ją atlikus.

* * *

Šit jau 30 balandžio! Rytas gražus, lyg tartum sveikina tą dieną, kurioje įvyks taip svarbios iškilmės. Pamokos mokykloje baigėsi ir, visi mokiniai susirinko Bažnyčios aikštėje, pasirengti patikimui svarbiosios šventės. Taip pasimankštinę vieną valandą išsiskirstėme į namus. Tik 16 valandoj visi su lopetomis ir kitais duobėms kasti reikalingais įrankiais, išsirikiavę klasėmis nuėjome Rinkos aikštėn, dainuodami tautines dainas. Nuėję paskirton vieton, kas gyvas stropiai ėmėsi darbo: kas žemes meta, kas akmenis griauna, dažnai šaukdami „hip-valio!" Nė kiek netrukus, duobės jau buvo prirengtos, į kurias sekančią dieną bus sodinami jauni kaštonai. Pabaigus pirmąjį darbą, išsiskirstėme kiekvienas sau.

Artinosi vakaras. Iš visų miesto gatvių spietėsi buriais žmonės, laukdami išvysti minėtąją valandą. Visos mokyklos ir organizacijos, sutvarkytos gražiai eilėsna, didelin ratan, laukė išvysti ko nors nepaprasto. Vidury rato buvo susirinkę visi aukštesnieji kariškiai ir miesto valdininkai.

Tik štai į pakilusio upo minią prataria pirmas kalbėtojas, t. y. Telšių Mokytojų Seminarijos Direktorius J. Gedminas. Jis trumpai peržvelgė senovės laikus ir kokioj padėty randasi dabar Vilnius. Jis ragino į didį darbą, kad ir vėl galėtume turėti Vilnių savo rankose. Beto, jis pasiulė *„Cerkvės" kalną pavadinti Gedimino kalnu,* kuriame bus sodinamas „Vilniaus medis" ir kurenama „Vilniaus ugnis", kad tas kalnas nuo šios dienos pavadintas tuo vardu, butų mums kaipo viltis musų pasiryžimo ir darbo. Minėtuoju vardu pavadinti kalną visi vienbalsiai sutiko. Ir baigdamas jisai savo kalbą, pranešė, kokia bus iškilmių tvarka ir eiga. Po to, orkestras sugriežė tautos himną ir, priešaky stovint orkestrui ir šauliams, nužygiavome pašto link. Greit pasiekėme Plungės gatvę ir nė kiek trukus tukstančiai žmonių sustojo ties Apskrities Viršininko rumais. Vakaro prietemoj sužibo daugel žibintų, kurie darė nepaprastą įspudį į žmones. Tame keistame momente, kiekvienos mokyklos, kuopos, draugijos bei organizacijos atstovai davė pasižadėjimus, kad saugos visi iki vienam tą ąžuolą, kurį sodins ir aukuos savo gyvybę, jei bus reikalinga, kad atgavus Vilnių iš priešų nagų.

Po duotųjų pasižadėjimų skaitlinga minia ėjo Gedimino kalnan. Žibintų šviesa apšvietė apsnudusio miesto murus. Dainų ir muzikos garsai pylėsi paslaptingoj vakaro prietemoj. Garsai vis didėjo, net pasidarė klaiku. Bet šit jau ir kalnas. Koks jis šį vakarą paslaptingas. Tenai stovintieji medžiai, tarsi apsnudę, žiuri į besiveržiančią kalnan minią.

Jau pasiekta kalno viršunė. O kartu ir „Vilniaus ugnis". Šit ir 12 vaidelyčių prie ugnies. Kaip jos mums primena žiląją senovę! Stovi jos ugnies prieglobsty, tautiškais senovės

(Tąsa ant 6 pusl.).

„TĖVYNĖ"

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius,

307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynei' turi but siunčiami Redakcijos vardu ir turi but su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiuros. Netinkami spaudai smulkūs raštai—korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašta ženklelių jų sugrąžinimui.

KAUNO KONFERENCIJOS REIKŠMĖ.

Kai jau žinome, gegužės 19, 20 ir 21 dienomis įvyko Kaune Pabaltės valstybių konferencija, kurioje dalyvavo Estija, Latvija ir Lietuva. Šioji konferencija galima skaityti pilnai pasiekusia savo tikslo, nes joje susitarta bendram veikimui tarptautinės politikos plotmėje ir kartu padaryti keletas svarbių nutarimų ekonominiais ir susisiekimo klausimais. Apart to, šitą konferenciją galima skaityti įvadu į Pabaltės, o gal net ir Skandinavijos valstybių sąjungos idėją. Taigi ši konferencija turi didelės reikšmės Pabaltės valstybėms, iš kurios pusės į ją nepažvelgsi.

Senai jau reikėjo Pabaltės valstybėms susiartinti ir subendrinti savo žygius kaip užsienio politikoje, taip ir tarpusaviam sugyvenime. Juk, rodos, kiekvienam aišku, kad visų Pabaltės valstybių, o ypač Estijos, Latvijos ir Lietuvos išsilaikymas ankštai surištas vienos su kita. Žuvimas bent kurios šių valstybių ankščiau ar vėliau reiškia tą patį ir kitoms. Todel joms visoms ir turėtų rupėti netik sava ateitis, bet ir kitų bendru likimu surištų valstybių išsilaikymas. Nėra abejonės, kad šitai supranta ir Pabaltės valstybių diplomatai ir todel jau kelinti metai kalbama apie Pabaltės valstybių sąjungą, tik ligi šiol vis neprieita prie tos butinos sąjungos realizavimo.

Galimas daiktas, kad Pabaltės valstybių sąjungos įkurimas jau but senai realizuotas, jei nebut iki pastarųjų laikų stovėjęs Latvių valstybės priešakyje trumparegys ir oportunistas Mejerovičius, kuris visą laiką flirtavo su Varšava ir visais galimais budais neigė Pabaltės valstybių sąjungos realizavimą. Bet dabar pasikeitus Latvių valdžios sąstatui ir oportunistą Mejerovičių pakeitus p. Seja, kuris yra gabus ir toli matantis diplomatas, pakitėjo ir visa Latvių politika.

Apart to, reikia skaitytis ir su tuo faktu, kad pakitėjo ir bendra pasaulio politinė situacija. Sunkioj tarptautinės kovos arenoj Lietuva išėjo laimėjusi Klaipėdą ir žymiai sustiprėjusi savo padėtimi pasaulio akyse. Šitaip sustiprėjus Lietuvos prestižui ir didžiausių Lietuvos priešų Lenkų intrygos jau nustojo savo vertės. Visų pirma, lenkai sunervinti Klaipėdos pralaimėjimu atvirai išsižiojo apie Liepojų ir pakartojo Ilukštos ir Daugpilio pretenzijas. Pagaliau, nuvirto Paryžiaus militaristai, vienintėlis Varšavos ramstis. Tuo tarpu Anglija ir Amerika visuomet pritarė Pabaltės valstybių sąjungai, o Paryžius jau nebeturėjo jėgų Varšavos intrygoms padėti ir tuo budu tos lenkų intrygos nuėjo niekais.

O Lenkai dėjo didelių pastangų prie Kauno konferencijos neprileisti. Vien tuo tikslu jie suskubo sušaukti Varšavos konferenciją, kad pastačius busiančią Kauno konferenciją jau prieš įvykusį faktą. Bet ačiu Suomių atsargumui, iš Varšavos konferencijos išėjo tik didebis pyš! Taipgi ir dabar, besiartinant Kauno konferencijai, lenkai darė visa Rygoj ir Taline, kad konferencija neįvyktų. Iš pradžių gražiuoju prašė, kad nedalyvautų, vėliaus reikalavo, o ant galo grumojo. Lenkai konferencijos dalyvius baidė net tokiais naiviais argumentais, kad esą Lietuva nesanti jokia valstybė, nes ji Lenkijos nepripažinta, kad ją valdo vokiečiai ir bolševikai ir todel esą Lenkija nenorinti, kad su tokia valstybe draugautų Latvija ir Estija.

Vienok nežiurint visų Varšavos intrygų, Kauno konferencija įvyko. Ir netik įvyko, bet ir daug naudingo ir svarbaus darbo atliko. Dabar linkėtina tik, kad tas pradėtas darbas vystytųsi tolyn ir kuogreičiausiai privestų prie galutino įkurimo Pabaltės Valstybių Sąjungos.

LIETUVOS KABINETO GRIUVIMO PRIEŽASTIS.

Iš esamų žinių jau galima daryti išvados, kas privertė Lietuvos Ministerių Kabinetą atsistatydinti. Jau iš pirmiaus turime užtektinai davinių, kad klerikalai senai rengė p. Galvanausko kabinetui galą, nes mat jame buvo pora ministerių, kurie netarnavo klerikalų partijai ir kun. Vailokaičio interesams.

Daugiausiai klerikalams buvo nepakenčiamas, tai Vidaus Reikalų Ministeris p. Žalkauskas, kuris yra valstiečių liaudininkų žmogus ir kelioliką klerikalinių „fašistų" atidavė teismui už sauvaliavimus. Taipgi jo pastangomis įregistruota Dr. Šliupo sukurta laisvamanių draugija, kurią klerikalai norėjo negimusią numarinti. Šitokių dalykų klerikalai pakęsti negali ir todel p. Žalkauskas buvo stambia priežastimi p. Galvanausko kabineto nuvertimui.

Antra priežastimi buvo Susisiekimo Ministeris p. Norus-Naruševičius, kuris pakenkė kun. Vailokaičio interesams. Kuomet kilo sumanymas tiesti du nauju geležinkeliu: Amaliai—Telšiai—Kretinga ir Kazlų Ruda — Šakiai — Tauragė. Šituo sumanymu norėjo pasinaudoti kun. Vailokaitis ir tuojaus pradėjo vesti tuo reikalu derybas su Anglijos finansieriais — Hollandu ir Armstrong firma. Bet tuo laiku buvęs Anglijoj Lietuvos atstovu p. Norus pradėjo vesti derybas su Anglijos valdžia ir sugadino kun. Vailokaičio „skymą" pasipelnyti valstybės pinigais. Apie kun. Vailokaičio šitas derybas plačiau rašoma peržvalgos skyriuje.

Taigi nors paskola naujų geležinkelių tiesimui Anglijoj gauta ir geromis sąlygomis gauta, apie ką savu laiku buvo plačiai rašyta „Tėvynėje", vienok dabar tą paskolą kun. Vailokaičio kontroliuojamas Seimas atmetė. Kuomet Seimas atmetė Anglijos valdžios duodamą paskolą, suprantama, tuomet ir Lietuvos vyriausybei, pasirašiusiai su Anglijos valdžia sutartį paskolos reikalu, nieko kito neliko, kai tik atsistatydinti. Ir štai delko nugriuvo p. Galvanausko kabinetas.

Klerikalai pasiekė savo tikslo—Galvanausko kabinetą nuvertė ir jau sudarė vien savo žmonių kabinetą su p. Tumėnu priešakyje. Apie naująjį kabinetą teks išsitarti kitu kartu, o tuo tarpu užteks pastebėti tik tas faktas, kad Seimo 40 klerikalinių rankų pasirinko labai negudrų pagrindą kabineto nuvertimui. Juk dabar gali buti aišku ir neprotaujančiam žmogui, kad klerikalams daugiau rupi kun. Vailokaičio interesai ir pasipelnymas valstybės pinigais, negu pačios valstybės labas ir visų Lietuvos žmonių interesai.

PERŽVALGA

:: *Svetimtaučiai giria Petrausko operą.* — „Sandara" padaro plačias citatas iš svetimtaučių laikraščių apie Komp. M. Petrausko operos — „Eglė, Žalčių Karalienė" pastatymą scenon gegužės 30 d., Boston, Mass. Visi pacituoti laikraščiai pažymi gerą pastatymą operos ir kartu išgiria pačią operą, kaipo svarbų ir pilnai pavykusį muzikos kurinį.

Ypatingai gerai atsiliepia rimtas ir įtakingas muzikos savaitinis žurnalas „Musical Courier", kuris savo recenziją baigia sekamai („Sandaros" citata):

„Kad Petrausko gabumai kaipo kompozitoriaus ir organizatoriaus yra pripažinti, yra prirodymas tame, kad jis gavęs užkvietimą nuo Lietuvos respublikos paimti organizavimą ir valdymą muzikalio veiklumo toje šalyje. Muzikos pažanga Suv. Valstijose greitai paskubėtų, jei kitos tautos turėtų tokius stambius vadus."

Vadinasi, gerb. komp. M. Petrausko nenuilstantis darbas muzikaliam pasaulyje privedė lietuvių gyvenimą net prie to, kad šiandien rimti amerikonų muzikos žurnalai lietuvius stato pavizdžiu net kitoms tautoms. Taip, dideli, neįkainuojami gerb. komp. Miko Petrausko nuopelnai lietuvių muzikos pasaulyje!

* * *

:: *Varšavos endekų draugas Kaune.* — „Liet. Žiniose" užtinkame sekamą įdomybę:

„Kaunan atvyko šiomis dienomis iš Romos su kokiais ten slaptais uždaviniais kun. Klinka, kuris yra žinomas, kaipo didelis lenkų šovinistų draugas. Kaip teko girdėti, pas arcivyskupą Zechini kun. Klikna tuoj įgijęs didelį pasitikėjimą ir žadąs likti jo sekretorium. Įdomu butų žinoti, su kokiais pasais ir kokiais reikalais šitie juodojo internacionalo veikėjai laisvai keliauja iš Romos Kaunan?"

Apie šitą Varšavos endekams tarnaujantį kun. Klikną savu laiku buvo plačiai rašyta „Tėvynėje", kartu prirodant faktais, kad jį labai širdingai globojo Amerikos lietuvių klerikalų lyderiai ir Tautos Fondas, kuomet jisai lankėsi Amerikoje, rodos, 1921 metais. Ir tik sužinojus klerikalų politikai nepritarančiam kun. A. Milukui kas per paukštis yra kun. Klikna ir padarius atatinkamus žingsnius, tas Varšavos endekų draugas išruko iš Amerikos atgal į Rymą ir posenovei stojo Varšavos tarnybon.

Vienok katalikiškoj Lietuvoj randa sau dirvos laisvai darbuotis ir ištikimiausi Varšavos endekų tarnai, by tik jie save vadina kunigais. Ir dar Lietuvos ir Amerikos lietuvių klerikalai drįsta šukauti prieš Varšavos endetų pastangas užgrobti Lietuvą.

* * *

:: *Kun. Vailokaičio užmačios.* — Delei gautos paskolos Anglijoje Lietuvos geležinkeliams tiesti, kuri nuvertė ir p. Galvanausko kabinetą, „Liet. Žinios" paskelbia tokius faktus:

„1. Kun. J. Vailokaitis ginasi neturėjęs jokių ryšių su Hollandu (žiurėk ‚Liet. Žin.' Nr. 117 Vailokaičio laiškas), o firma W. G. Armstrong Whitworth and Co. Ltd. šiame laiške atidengia gudrią kun. Vailokaičio uždangą. Iš to laiško matyti, kad kunigas Vailokaitis ir Bernard Holland tarėsi su Armstrongu geležinkelių statymo finansavimo reikalu ir jo gavo sutikimą šiame darbe. Bet firma Armstrong, sužinojus, jog yra pačios Lietuvos valdžios vedamos derybos su Britų valdžia del paskolos geležinkelių statymui, atsisakė iš Hollando-Vailokaičio kompanijos, nes ji rado neetiniu dalyku dalyvauti toj kompanijoj...

„2. Armstrongas atsisakydamas, lyg tarytum pastebi Lietuvos piliečiui kunigui Vailokaičiui: žiurėk, lietuvi, aš anglas, o kuomet sužinojau, kad tavo valdžia tariasi su Britų valdžia del paskoios, atsisakau nors kuom tai paskolai pakenkti. Vienok lietuvis Vailokaitis to nenugirdo ir ligi šios dienos savo sumanymų neatsisakė ir tik vietoje to, kad stačiai pasipriešinti paskolai Anglijoje, daro visų pastangų sutrukdyti geležinkelių statymą Lietuvoje...

„3. Iš to seka: matyti kunigas Vailokaitis buvo užinteresuotas geležinkelių statymo reikalu ir tuo reikalu su Hollandu sudaręs ryšius, dar ieškojo įtakingų Anglijoje žmonių. Reikia tuomet buti logingu ir, toliau galvojant, rasti šaknis viso to lermo del geležinkelių statymo. Čia negali but niekas kitas, kaip Vailokaičio interesai, kurie gludi pelno klausime. Žinoma, Britų valdžia duodama paskolą, imasi kontroliuoti darbą ir visą statybos reikalą. Čia kam kitam nosį įkišti nebus galima ir pelno pasidaryti iš to neprileis. Kas kita, jeigu statys Hollandas ar kitas su Vailokaičiu (Vailokaitis gali oficialiai nefiguruoti). Žmonių, krašto reikalai — tai visai kompanijai ir jos paiaikytojams nerupės. ‚Duokite mums pelno, to musų gyvybės eleksyro, tai mes jums pravesime geležinkelį viršui esamų geležinkelių', taip, rodos, tuo elgimusi pasakoma.

„Ardymas plenuojamų geležinkelių statymo yra tikrai krašto reikalams kenksmingas darbas.

„Reikalui esant, bus galima ir dar kitų dokumentų paskelbti."

Taipgi paskelbiamas Armstrongo laiškas, kuris aukščiau pacituotus žodžius patikrina. Čionai negali buti jokios abejonės, kad kun. Vailokaičio interesai ir pelnas Lietuvos klerikalų yra statomi aukščiau visų valstybės reikalų. Vienok klerikalų spauda drįsta šukauti, kad Lietuvos kabinetą nuvertė p. Naruševičius, kuris imdamas Anglijos valdžios paskolą neprileido varžytinių tuo reikalu. O tos varžytinės baigiasi kun. Vailokaičio spekuliacija ir pasipelnijimu iš valstybės iždo Lietuvos žmonių sudėtais pinigais.

Kudikių Auklėjimas

Rašo *Senas Socialistas.*

(Tąsa).

Ir jis matydamas, kad jis yra bereikalingai skriaudžiamas ir nuolatos baramas ir tuo patim kartu neturi jėgų savęs apginti, tad jis pradeda eiti kerštavimo keliu, pradeda reikšti kaip mokėdamas ir pajėgdamas pasipriešinimą tokiai savo padėčiai, nes beveik kiekvienas žmogus yra paveldėjęs prigimtą pasipriešinimo jausmą prieš kiekvieną neteisybę ir priespaudą. Ypač tas besipriešinimo jausmas apsireiškia tvirčiau tuose atsitikimuose, kur žmogus neturi išgalių ir jėgų tinkamai atremti tas neteisybes ir savo teises apginti. Ir tokiame atsitikime, kuomet bejėgis kudikis yra bereikalingai skriaudžiamas savo tikrų tėvų, jau nekalbant apie svetimus žmones, jisai pastoja tiesiog desparatu ir daro viską, ką tik gali, kad tuo budu atkeršijus neteisybei ir savo skriaudėjams. O kadangi jisai negali nieko kito padaryti, apart blogo elgimosi ir padarymo nesmagumo savo tėvams, tad jisai ir eina tuo keliu ir ilgainiui visokios blogadarybės suauga su kudikio karakteriu, su jo papročiais ir taip žingsnis po žingsnio jis eina linkui kriminalių prasižengimų.

Taigi yra labai pavojinga kudikius nuolatos peikti ir juos bausti be jokio aiškaus prasikaltimo. Niekuomet nereikia kudikio bausti nekaltai, nes tai yra skaudi ir baisiai neteisinga skriauda nepajėgiančiam savęs apginti kudikiui ir tas jį stumia prie desperatiškų žingsnių. Žinoma, negalima kudikiams visame pataikauti ir už aiškius prasižengimus reikia tinkamai nubausti. Taipgi reikia daboti, kad kudikis neišmoktų melagystėmis išsisukinėti nuo atsakomybės už savo blogus darbus. Kiekviena melagystė turi buti susekta ir tinkamai nubausta, net duodant kudikiui aiškiai suprasti, kad jis yra baudžiamas ne už tą prasižengimą, bet už melavimą, kad išsisukus nuo atsakomybės už tą savo prasižengimą.

Visuomet reikia vaikui atiduoti kreditas už gerus darbus ir tinkamai jisai pagirti. Tas priduoda jam energijos ir noro siekti prie gero ir buti naudingu savo tėvams ir kaimynams. Taipgi ir už prasižengimus mušimas ar kitos sunkios bausmės, kurios gali net kudikio sveikatai pakenkti, yra smerktinos. Geriausiai pritaikinti bausmes sulig kudikio amžiaus vien tokias, kurios kudikį moraliai nubaustų, ar tulus smagumus jam atimtų per tulą laiką. Taipgi niekuomet nereikia kudikio bausti už tokius atsitikimus, jei kudikiui pasitaiko nesužiniai kokia žala padaryti, pav., langą išmušti, ar kokį nors indą sumušti. Tokis atsitikimas reikia ištirti ir kudikiui išaškinti, kad tai yra nuostoliis ir kad jis ateityje saugotųsi tokių atsitikimų. Tokis pasielgimas daug daugiau naudos atneš, negu paprastas motinos nubaudimas už tokius atsitikimus. Juk ir suaugusiam žmogui pasitaiko tokių atsitikimų, tai kodel jau kudikiui negali pasitaikyti ir jei suaugusio žmogaus niekas už tai nebaudžia, tai kam kudikis bausti? Kudikis šitai mato ir jis jaučiasi neteisingai baudžiamu, kuomet kiti suaugę žmonės nėra už tokius nelaimingus atsitikimus baudžiami.

Kudikio siela jautri, todel reikalinga saugotis, kad neteisingais pasielgimais tos sielos neužgavus ir nepastumėjus prie blogo elgimosi. Įvairių tyrinėjimų daviniai parodė, kad šiandieniniai kriminalistai yra aukomis netinkamo auklėjimo iš pat mažens. Tankiausiai visų kriminalistų pagrindu yra arba begalinė kudikių laisvė iš pat mažens ir nemokinimas jų atjausti kitų žmonių ir suprasti savo pareigų linkui visuomenės, arba neapribotos kudikio skriaudos ir jo paniekinimai nuo pat kudikystės dienų.

Laikraščiai pilni aprašymų visokių kriminališkų prasižengimų, kriminalistų ieškojimų ir ilgai užsitęsusių ir brangių teismų bylų. Ar skaitytojai kada nors pagalvojo kaip tos kriminalės karieros prasideda ir ar negalima jų sustabdyti?

Kaip apie vaiką ar mergaitę pirmu syk suareštuotą? Ar jis visiškai „blogas"? Ar jis turės tapti rytojaus kriminalistu? Pora metų atgal atsakymas šiems klausimams butų buvęs „taip". Šiandien jaunuomenės teismų tyrinėjimai yra patikėtinu liudininku, kad prasižengęs vaikas gali buti išgelbėtas.

Vieton pažymėjimo vaiko ar mergaitės prieš visą teismą blogu ir tuomet uždėjimo jam bausmės, jaunuomenės teismo teisėjas stengiasi surasti *kodel* vaikas yra blogas ir panaikinti priežastis vedančias prie to. Pavyzdžiui, tirinėjimai parodo, kad didesnė dalis visų vaikų, atvestų prieš jaunuomenės teismus, yra protiniai silpni. Toki vaikai reikalauja specialės priežiuros ir mokinimo tam tikroje įstaigoje arba specialėse klasėse viešose mokyklose. Juos galima įtekmingai paversti ant gero ar blogo; visuomenė privalėtų savo ir tų vaikų labui stengtis sudaryti tokias sąlygas, kad jos silpnapročius vaikus vestų geru keliu.

Kituose atsitikimuose prasižengimo priežastis galima rasti vaiko namuose. Keturiasdešimt nuošimčių iš dešimt tukstančių vaikų septyniuose jaunuomenės teismuose, kaip praneša Vaikų Biuras, buvo vaikai iš suirusių šeimynų, kuriose mirtis, apleidimas, ar tėvų persiskyrimas buvo priežastimi vaikų nupuolimo. Vaikai turėjo nukentėti. Nelaimingi, apleisti, kartais badą kenčianti, jie yra vedami prie pavojingo ištvirkimo kranto. Daugumui tų vaikų daug pagelbėtų motinoms pensijos, tuo budu leidžiant motinai palaikyti namus, neatsižvelgiant į tai, kad namų užlaikytojo ir nėra.

Nesant užtektinai supratimo ir simpatijos namuose supratimui ir pamokinimui užsispyrėlio vaiko, jisai jaučiasi visų apleistas ir vienų vienas pasauly, lyg koks piratų laivelis ir jis nejučiomis prasižengia prieš visuomenės nustatytas taisykles. Vaikas neturintis namuose tėvų simpatijos ir apart to, nuolatos girdint vien tėvų keiksmus ir barnius, nustoja paguodos savo tėvams. Motinos galinga ir šildanti kudikio jausmus meilė yra butina sąlyga doram ir tinkamam kudikių auklėjimui.

Vaikas, kuris vagia, daro tai delto, kad jo tėvai labai žemų principų žmonės, arba delto, kad tas jam priduoda įvairumo, ar delto, kad kiti taip daro, o gal ir delto, kad neturi ko valgyti. Visuose atsitikimuose jaunuomenės teismo darbas yra studijuoti šeimyną, namus ir mokyklą ir pagelbėti

tėvams ir mokytojams suprasti vaiką, ir surasti tinkamą išeitį kudikio energijai sunaudoti doriems ir naudingiems tikslams, kuri tankiai plaukia pražutingomis sriovėmis. Išmintis, kantrybė ir meilė yra daug geresni įrankiai kudikių auklėjimui, negu nuolatinis peikimas.

(Daugiau bus)

Visų Kraštų Mažos Tautos Vienykitės!

(Mintis del Kauno konferencijos priežastis).

1807 m. Napoleono maršalas Junot užėmė visą Portugaliją. Portugalijos karališkoji šeimyna, pabėgusi į Pietų Ameriką, buvo paskelbta detronizuota, o valstybę Napoleonas padalino tarp Ispanijos ir Prancuzijos.

Kada 1808 m. portugalų atstovai atvyko į Paryžių, kad pasiskųstų prancuzų prispaudimais ir prašytų kai kurių palengvinimų, Napoleonas atsisakė juos priimti, o Talleyrand (užsien. reikal. ministeris), išklausęs jų skundų, pasakė: „Aš nieko kito tamtoms negaliu patarti, kaip sutikti su likimu ir pasakyti, kad musės yra atsiradusios tam, kad jas ėstų vorai, o mažos tautos tam, kad jas naikintų didelės tautos".

Šis pasakymas, rodos, taip ciniškai ir atvirai pareikštas yra didelė gamtos ir istorijos teisybė. Ji visuomet gulėjo mažų ir didelių tautų santykių pamatė. Didelės tautos visuomet vienu ar kitu budu pabrėždavo, kad mažos tautelės negali turėti lygių teisių su didelėmis, kad jos esą tik „etnografinė medžiaga" didelėms tautoms. Senovėje buvo elgiamasi atvirai ir stačiai: didelės tautos imdavo mažas už sprando ir suvartodavo jas taip, kaip anoms geriau tiko: kartais jas išskersdavo, kad pasisavintų jų žemę, miestus, turtus; kartais padarydavo jas savo vergais arba priversdavo kitokiu budu sau tarnauti.

Kylant civilizacijai keitėsi tik forma, bet esmė pasiliko ta pati. Mažos tautos — tai muselės, kurios yra tam, kad duotų maisto dideliems vorams.

Kadangi civilizacijos šviesoje šio principo žiaurumas ir biaurumas per daug metasi į akis, tai didelių tautų mokslo vyrai stengiasi jį pridengti įvairiomis formulomis.

Antai garsus prancuzų istorikas ir filosofas, Hippolite Taine, yra pasakęs, kad tai esąs civilizacijos bei kulturos įstatymas, kad mažos tautos turi žuti didelių tautų juroje; kad tautų bei valstybių daugumą trukdanti civilizacijos plėtojimąsi ir neduodanti žmonijai pasiekti aukščiausio išsivystymo laipsnio (L'ancien regime). Vokiečių prieškarinės politinės ideologijos tėvai, istorikai Treitschke ir Lamprecht nuolat kartodavo, kad vokiečių tautai esą apveizdos paskirta viešpatauti ant kitų mažesnių tautų, kad Vokietija vienas tautas užkariausianti ginklu, kitas savo kultura. Tik tada žmonija pasieksianti aukščiausio kulturos ir gerovės laipsnio.

Dar aiškiau šitą ideologiją dėsto suvokietėjęs anglas H. S. Chamberlain, kaizerio Wilhelmo II numylėtas rašytojas (Die Grundlagendas neunzehnten Jahrhunderts). Nes toks liberalus mokslininkas, kaip prof. Sombart — ir tas neiškentė nepasakęs, kad, girdi, kaip ereliui skirta viešpatauti ant paukščių, taip germanų rasei skirta viešpatauti ant kitų tautų.

Apie rusus — nėr ką kalbėti. Visiems mums gerai žinoma jų imperialistinė ideologija. Užtenka nurodyti panslavistą Danilevskį.

Angluose rasime tą patį, taipogi ir kitose didelėse tautose. Bet ne tik didelės tautos yra apimtos imperializmo. Nuo didelių ponų ši liga prilimpa ir mažesniems. Štai musų artimas kaimynas lenkų tauta, daugių daugiausia 17 milionų didumo, pati ilgai vergavusi kitiems, taip serga šita poniška liga, kad ir Vokietija ir Rusija eikite šalin.

Didžiojo Karo metu neva buvo paskelbta tautų apsisprendimo teisė. Bet tai buvo gryna fikcija. Kariaujančios valstybės norėjo tik šiuo obalsiu pavilioti mažas tautas kiekviena savo pusėn.

Kada 1917 metais vienas lietuvių atstovas, kalbėdamas Šveicarijoj su ten apsilankiusiu prancuzų ministeriu A. T. socialistu, pasakė kad lietuviai taipogi reikalauja visiškos nepriklausomybės, tai šis nusiminė ir sušuko: „Mais vous voulez balkaniser et pulveriser l,Europe!" (Nagi tai jųs norite Europą subalkanizuoti ir paversti į dulkes!). 1920 m. rudenį apsilankius Lietuvos užsien. reik. ministeriui pas Anglijos užs. reik. minist. Curzon'ą, šis labai teiravosi, kaip lietuviai vaizduojasi savo ateitį. Kada jam buvo pasakyta, kad lietuviai yra griežtai nusistatę pasilikti visai nepriklausomi, — tai Curzon'as labai nustebo. Aišku buvo matyti, kad jam tas labai nepatiko, bet kaipo gerai išauklėtas žmogus nenorėjo ginčytis ir nukreipė kalbą prie kito klausimo.

Tik del to, kad Rusijoj buvo bolševizmas. Santarvės valstybės ir Amerika pagaliau apsiprato su Pabaltės valstybių nepriklausomybe ir pripažino jas de jure. Mat, niekas nebedrįso varyti atsiskyrusių tautų po bolševikų režimu, juoba, kad bolševikai pirmieji pripažino tų tautų nepriklausomybę. Bet jeigu bolševizmas griutų ir Rusijoj valdžią paimtų kokia nors Santarvei tinkanti grupė, tai kažin ar kuri Santarvės valstybių protestuotų, jei tuomet Rusija ištiestų savo kumštį į Pabaltę.

Imperializmas yra didelių tautų beveik neatskiriamas privalumas. Jos nenori mažoms tautoms pripažinti tų pačių teisių, kaip sau. Jeigu didelė valstybė užstoja kurios mažos tautos nepriklausomybę, tai ne del principo, bet del kokių nors egoistinių tikslų.

Šitą faktą mažoms tautoms reikia butinai įsidėmėti ir padaryti iš jo praktišką išvadą.

O išvada šitokia: visos mažos tautos privalo jungtis ir bendromis pajėgomis ginti savo teises.

1848 m. Marksas ir Engelsas paleido į pasaulį obalsį: „Visų kraštų proletarai vienykitės!" Kiek tas obalsis yra padaręs — visiems žinoma.

Taip pat reikia paleisti obalsį: Mažos tautos, tautų proletarai — vienykitės!

Nes tik susivieniję bendromis pajėgomis, jųs galėsite atsispirti didžiųjų tautų imperializmui. Vienytis reikia visų pirma tautoms, kurios savo nepriklausomybę yra iškovoję. Bet reikia nepamiršti tų, kurios dar tebevargsta imperializmo nelaisvėje. Juo daugiau išsivaduos iš imperializmo pančių, juo stipresnė bus prieš tą imperializmą kovojančių eilė.

Ypač Pabaltės tautos, didelių imperialistinių tautų apsuptos, privalo ne tik artimai susijungti pačios, bet ir paleisti į pasaulį obalsį: Visų kraštų mažos tautos vienykitės!

Vygandas.

(„Lietuva")

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

KIEKVIENA DIENA YRA LAIMINGA.

Kiekviena diena yra liudna,
Kurią praleidžiam be jokios naudos.

Sulig rašto švento, kas šešta diena buvo Subata, ant rytojaus, septintoj dienoj, šventadienis, nes Dievas tvėręs pasaulį per šešias dienas septintoj pasilsėjęs. Šeštoj dienoj Dievas sutvėręs žmogų, butent Adomą, paskui pamatęs kad jam, Adomui, tobuliausiam Dievo sutvėrimui, bus neapsakomai ilgu gyventi rojuj, išlaužė Adomui šoklaulį ir sutvėrė Jievą.

Pasibaigus šeštadieniui, sulig Biblijos žodžių, pasaulis pradėjo savo egzistenciją taip, kaip dabar matome. Vyras, moteris, paukščiai, žvėrys, medžiai ir visi augalai buvo pačiam gyvybės periode, taip kaip gegužės mėnesyje. Nekurie dabar sako, kad buvęs lapkričio mėnesis, nes sodai buvo pilni jau nunokusių vaisių, bet užtai neisime į diskusijas. Dabar po tiek pergyvento laiko visokių gudruolių atsiranda, kurie netiki į raštą šventą; sako buk biblija, tai legendiškos pasakos. Šitai dabar visai nesenai tulas vyskupas Brown iš Cleveland, pareiškė, buk biblija šiandien nesutinkanti su mokslo įrodymais. Kuomet buvo patrauktas teisman priešais augščiausį tribunolą, sudarytą iš septynių vyskupų, tai vyskupas Brown jiems pastatė sekamus klausimus:

„Jei jųs tikrai neveidmainiaujate — tikite į Dievą, tai atsakykite man, ar jųs tikite, kad Adomas buvo Dievo rankomis nulipintas, toks, kaip kad šiandien mes esame bile vienas iš mųs čion ėsančių?"

„Ar tikite, kad Dievas išlaužęs Adomui šonkaulį ir iš jo sutvėręs Jievą?"

„Ar tikite, kad Dievas pasirinko tik vieną Nojų ir įsakė jam pasibudavoti Arką ir paimti po vieną įvairių žvėrių, gyvulių, paukščių, iš kurių po tvanui naujas svietas prasiplėtė?"

„Ar tikite, kad Dievas sutvėręs angelus pavertė į velnius už nepaklusnumą ir davė jiems įsakymą gundyti prie nuodėmių silpnus žmones ir išbudavojo amžiną pragarą jų sielų kankinimui po mirčiai?"

Taigi vyskupas, galva bažnyčios ir jau žmogus pagyvenęs — šešiasdešimt devynių metų amžiaus, patrauktas teisman vardan Dievo, pastatė tokius klausimus teisėjam — savo draugams vyskupams, kad jie jam pasakytų ar jie tikrai tiki į tuos dalykus. Jei tiki, tai kad nejuokais įrodytų raštiškai galimybę tų daigtų: o jei netiki, tai už ką jį pastatė prieš tribunolą pasiteisinti už netikėjimą.

Tuli iš mųs šiais klausimais suvis nesidomėjam, nes tai paprasčių paprasčiausia nuobodulio pasaka. Svarbu mums tas, kad šeštos dienos vakare musų protėviai buvo jau net šios žemės, taip pat įvairųs gyvuliai ir žvėrys, medžiai ir augalai, obuoliai, griušios, slyvos ir kopustai — tik neraugyti; beje, ir dangaus kunai, žvaigždės. Nuo to laiko diena po dienai bėga ir jau tukstančiai metų praslinko, o tuli iš mųs dar vis yra tokios nuomonės, kad ne visos dienos yra vienodos; vienos yra laimingos, o kitos — ot, taip sau paprastos dienos. Apart to, esama ir tokių dienų, kad jei ką pradėsi, tai laimė nusuks savo veidą kiton pusėn ir jau sveiks prapuolęs.

Neišmanėliai tie, kurie kalba apie laimingas ar nelaimingas dienas. Kiekviena diena yra laiminga, kiekviena su savim gabenasi tukstančius įvairių progų, kuriomis kiekvienas žmogus gali pasinaudoti, jei tik moka. Skirtumas tarp laimingos ir nelaimingos dienos yra tas, kad vienas žmogus ima, daro, rupinasi, tveria, o kitas — planuoja, laukia ateinant geresnės dienos; taigi laimė žmogaus slepiasi ne dienoje, bet pačiam žmoguje.

Daugelį kartų išgirstam žmonių išsireiškimus:

‚Ana va, tas grinorius, nespėjo koją įkelti, jau prasidėjo biznį ir ana turi nuosavus namus, važinėja automobilium; aš tiek metų pragyvenau ir ką aš turiu? Tai mat kam laimė tarnauja!"

Taip, jam laimė tarnauja, nes jis nepraleido progos, jis pasitiko progą iš prišakio ir drąsiai pasisveikinęs stojo darban be atvangos.

Kas laukia prisiartinant laimingos dienos, tas vargu kuomet jos sulauks, nes dienos visos yra laimingos, tik mes nemokame naudoties progomis.

Majoro Petro Rusecko.

Berchtesgadeno Alpėse

(Tąsa)

Kai tuos žodžius mergaitė auksaplaukė tarė, kai suskambo mergaičių juokas sekdadienio saulės skaisčiosios spinduliuose, sudrebėjo Kiliano kalnas aukštasis, sugaudė Gollis rausvaplaukis ir Vacmanas sniegagalvis, sugaudė visi Berchtesgadeno Alpių kalnai didieji ligi pat Aukštojo Karaliaus kalno viršunės snieguotos, sudejavo uolų žemė kieta, perkunų griausmai triukšmingai perskėlė dangų aukštąjį, lyg tukstančiai lavinų iš karto visais kalnais ėmė ristis, į kietas uolas daužytis, dundenti.

Ir mirtį, sunaikinimą skleidžiančiomis lavinomis pabiro į Kiliano almę žaliąją, palaimintąją akmenys, uolos kiečiausios, sniego kamuoliai tukstantmetriniai, ledų gabalai milžiniški.

Ir byrėjo per dieną staiga sutemusiąją, perkunų, griausmų žaibais draskomąją, ir byrėjo per kiaurą naktį juodąją, baisiąją, debesuotą, siaubą į žmones slėniuose ir kalnuose, į gyvulius namuose, į žvėris miškuose, į žvėrelius olose, urvuose, į paukščius lizduose beskleidžiančiąją.

Iš debesų besivartančiųjų, dar žaibais perkunais begrumojančiųjų, iš miglų, rukų beslankiojančiųjų išsinėrė ryto pirmadienio saulė skaisčioji, pasaulį pragiedrulių šypsena pasveikino, Praamžius rustybės nuraminimą paskelbė.

Pakylo kalnėnai, išėjo iš savo plokščiastogių pirktelių, paveizėjo į kalnus aukštuosius, sniegagalvius, pasklido kalnų terpekliais suktaisiais, takais klaidingaisiais takeliais, slydžiaisiais, ėmė lankyti savo kalnus gimtuosius, uolas aukštagalves, bandas maitinančias almas žaliąsias.

Snaudė, kaip snaudęs savo vietoj Vacmanas, karalius užkerėtas, savo šeima apsiaustas, kylo į padanges, kaip kylęs, Kiliano kalnas statusis ir Gollis rausvagalvis, kurio viršunėj stačiasienėj neprilipamoj, nepasiekiamoj baltos, taurios laimės gėlės žydi, buvo, kaip buvusios visos Berchtesgadeno Alpės gražiosios ligi pat Aukštojo Karaliaus kalno viršunės snieguotos.

Ten gi, kur plėtėsi Kiliano palaimos almė žalioji vien dideli suverstų akmenų, uolų griuvėsiai dabar niuksojo, sniego pusnys kilo, ledo gabalai didieji praeinantiems rubus draskė, jų nuogus kelius, rankas, veidus savo smailumais žeidė, nuo tolimesnės kelionės žiauriai drąsuolius gręsė.

Tylu dabar čia buvo ir ramu, mirties siaubo ramybe ramu. Nebeskmabėjo čia daugiau bandų žalvariniai skambučiai, nebegirdėti buvo paukščių balsų skambiųjų nei jų lakiųjų sparnų plasnojimų, nei kitos gyvybės žymių apsireiškimų.

Toj gi vietoj, kur stovėjo trijų piemenių gražuolių, auksakasių rointas, pieno turtais plaukią, riogsojo trys aukštos, smailios, pirmiau čia nebuvusios uolos plikviršunės. Ir riogso jos tarp uolų bei akmenų griuvėsių, riogso ligi šiai baltajai dienai.

* * *

Taip tapo nubaustos trys Kiliano almos piemenės, trys išpuikėjusios nuodėmingos kalnų gražuolės.

Tokių pasakų apie užpiltas almės — ganyklas čia pilna. Beveik visos jos savo turiniu panašios į mano čia papasakotą. Yra net tam tikrų vietų pavadinimų: „Ubergossene Alm", „Ubergossene Alpe" ir tt. Aukščiausias Berchtesgadeno Alpių kalnas, Hochkonig 2938 meterių, irgi randasi taip pavadintoj vietoj. Čia, aplink šios viršunės, amžinas sniegas viešpatauja, taigi ganyklos čia niekad buti ir negalėjo, nes miškas Berchtesgadeno Alpuose baigiasi 1600—1800 meterių aukščio gi jau tik plikos uolos, suversti akmenys ir tik kurne-kur iš uolos plyšio menka žolelė, skurdųs Alpių augmenys auga, kerpės, sąmanos skečiasi, akmenis, uolas griaužia, purena, per tukstančius, gal per milionus metų po colį dirvos rengia, gamina.

Tačiau išsireiškimas „užpiltos almės" nėra vien fantazijos padaras. Kiekvienai kalnų aikštei, terpekliui, slėniui gręsia pavojus pražuti akmenų lavinuose, jei tik aplinkui kalnai tinkamai statųs ar staigųs. Tokių akmenų griuvimų, kad ir mažame maštabe, dažnai atsitinka, o apie didelius kalnų griuvimus, arba kaip čia sakoma „bergsturtzen" chronikuose kalbama, kaip jau minėtas Karališkojo ežero 1117 m. užgriuvimas. Tokių „užpiltų almių", ypač daug esą apie Vacmaną, o vienas Bavarų Alpių tyrėjas, Achleitner, sako, kad „Trišublio" akmenų griuvėsiuose rastas sudaužytas pirktelės slenkstis. Tai vienintėlis buvusio čia kadaise gyvenimo ženklas.

Bet, nežiurint visų tų pasakų ir nepasakų baisenybių, čia ir čia užtinki tai turtingų pieno „rointų", tai vargingų gritelių, kurios prie uolų, kalnų joms pasitikėdamos glaudžiasi, jiems savo likimą paveda.

5. KALNUOS UŽKLYDĘS ŠAULYS JAUNASAI DEL MOTINOS MEILĖS BRANGOSIOS.

2030 meterių aukščio, Vacmano šlaito iškyšulyj randasi viešbutis. Ten mes ir ėjom nakvinei. Dabar gi, čia, šios almės pasiekę, mes buvome jau daugiau, negu pusiaukelyj. Jau spėjome gerokai nuo lietaus peršlapti ir šiek tiek išalkti, bet nuovargio beveik jokio kažkodel nejautėme.

Apsidžiaugiau pamatęs skaisčiai baltą pirktelę — šiek tiek atsilsėsim, užkąsim, svarbiausia gi apsidžiovinsim. Tačiau Nokajus mus, dar neprieinant pirktelės, nuramino: čia gyvena valdiškas medžiotojas. Greičiausia mes jo nerasim, nes jis beveik visados, šautuvą per petį persimetęs, kalnais vaikščioja. Jo pareiga elnius, stirnas nuo plėšikų — brakonierių saugoti, drausgirio žvėrių apsaugos tvarkos daboti.

Dideli plotai, ištisi kalnai aukšta vielos tvora aptverti. Tai ir yra draugiris — elnių stirnų, kalnų ožkų sėdyba ir gamykla. Jų čia kunigaikštystė! Vasarą tie gyvuliai laisvai kalnuose ganosi, žiemą gi daugiausia maitinasi iš tyčia jiems įtaisytų ėdžių. Mes jau porą tokių draugirio tvorų vartų buvom perėję. Su šautuvu šių vartų, išskiriant valdiškų medžiotojų, niekam peržengti nevalia. Įstatymas šiuos gražius gyvulius griežtai savo globon paėmė.

Medžiotojaus namelyj neradom. Susėdom prie namelio slenksčio, įsitaisėm atšlainyj*) ir ėmėm užkandžioti. Buvome apie 1,200 meterių aukščio. Nors migios ir žemai buvo nusileidusios, ir apsčiai snigo, bet šalta nebuvo, bet sniegas irgi netirpo. Buvo kažkaip ypatingai laisva ir lengva alsuoti šiuo tyru, laisvu ir tur but jau šiek tiek praretintu kalnų oru.

Ir nukeliavau savo mintimis Lietuvon, ir prisiminiau laipiojimą po Vilniaus, Kauno, Vyštyčio ir kitas kalvas, prisiminęs gi padariau prilyginimą: į šią aukštumą mums, rodos, lengviau buvo užeiti, negu į Gedimino kalną Vilniuj ar į Vytauto Kaune. Ir aš bent, juo aukščiau ėjome, juo mažiau nuovargio jutau. Ir apskritai nėra tas didžiųjų kalnų laipiojimas toks sunkus, kaip apie tai paprastai kalbama ir rašoma.

Per langus buvo matyti švarutėlis, tvarkingas elnių ragais dabintas pirktelės vidus. Butų taip įdomu buvę su šiuo žmogumi susipažinti, įsišnekėti. Viename restorame Miunchene mačiau jų visą burį. Visi tvirti, augaluoti — vyrs į vyrą! Sveikata, drąsa taip ir spindi jiems iš akių, veidų, iš kiekvieno jų žodžio, judėsio. Restorane jie užkandžiavo, alų girkšnodami ir garsiai, su ypatinga braviura kalbėjosi, juokavo. Atrodė tikrais kalnų arais, tik valandžiukei į slėnius nusileidusiais, kad sparnus, plunksnas išlyginus vėl į savo mylimus kalnus kilti, ten jųjų laisve, niekieno nevaržoma gyventi, tąja laisve džiaugtis. Ir kaip tinka jiems jų pusiau kariška chakki uniforma, sakalo ar aro plunksna dabinta!

Įdomus, nepaprastas ir nuotikių kupinas jų gyvenimas. Jie dar labiau vienuoliais gyvena, negu piemenys, takai jų dar labiau pavojais bei vargais kloti.

*) Atšlainis,-ies. Maža prie namų pristatyta triobikė. P. Kuršaitis.

(Daugiau bus)

S. L. A. REIKALAI

IŠ SLA. KUOPŲ DARBUOTĖS.

129 kp., Chicago, Ill.

Birželio 1 d. įvyko pusmetinis kuopos susirinkimas, kuriame prisirašė prie SLA. naujas narys — D-ras P. Zalatorius. Su šiais metais musų kuopai sekasi vidutiniai. Turime du nariu į Vaikų Skyrių — pirmutiniai prisirašė P. Tupis ir J. Tupis ir jie yra nariai Jaunuolių Orchestros. Taipgi yra pas mus obalsis: „Šimtas narių su šiais metais" ir neabejojame, kad taip ir bus.

Praeitais metais turėjome išvažiavimą į miškus su prakalboms. Surengėm prakalbas su prelekcijoms. Rodos ir šiais metais neapseisime be parengimų. Finansiniai kuopa stovi neblogiausiai, turi apie 150 dol. ižde. Taipgi kuomet buvo praeitais metais ištikus nelaimė Damijonaičių šeimyną, susirinkime nariai sumetė po dolerinę jų pašalpai. Tad aišku, kad musų kuopos nariai sulig išgalės vygdo SLA. pabrieztus tikslus, kaipo kulturingos pašelpinės ir apšvietos organizacijos.

Yra mintis pas nekuriuos musų kuopos narius, ar ne butų patogiau delei abiejų kuopų, jei 129 ir 109 kuopos savo parengimus arba išvažiavimus rengtų bendrai. Gal turėtumėm didesnes pasekmes, todel butų galima pamėginti.

Chicagos apylinkėje yra daugelis SLA. kuopų, kurios jau ilgokas laikas kaip jokių parengimų nedaro. O be jokių parengimų, nežiurint kokios organizacijos, gyvavimas atrodo susilpnėjusiu.

Gerbiamieji lietuviai ir lietuvaitės! Stokime darban ir pamėginkime atlikti savo privalingas pareigas linkui organizacijos. Lankykime susirinkimus ir atsiveskime savo draugus ir drauges ir prikalbinkime prisirašyti kiekvieną lietuvį prie šitos vienintėlės pasaulyje naudingos organizacijos — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje. O musų draugai ir draugės prisirašę prie SLA. bus mums tikrai dėkingi ir sau laikys už garbę čionai prigulėti.

J. M. Gelgaudas,
SLA. 129 kp. org.

---

113 kp., Thompsonville, Conn.

Birželio 1 d. įvyko SLA. 113 kuopos išvažiavimas ir prakalbos Brainard Grove. Žodžiu sakant, pavyko puikiai visais atžvilgiais. Net ir gamta suteikė gražią dieną SLA. 113 kuopai — šiltas vėjas putė ir saulutė švietė visą dieną. Publikos buvo privažiavę iš aplinkinių kolonijų gana daug ir matėsi svečių net iš Worcester, Mass., Torrington, Conn,, Hartford ir net iš Boston, Mass. Gražių automobilių buvo pilnas daržas pristatytas visokių rušių. Publikos buvo apie 2,000 ir visi grožėjosi gamta ir tyru oru gražiame darže po medžiais kvėpuodami prie šokių ir įvairių žaislų.

Bet vis matėsi publikoj kaip ir koks neramus upas, kaip ir ko laukiantis besidairymas. Pasirodžius J. F. M. išvažiavimo vedėjui gražiai papuoštame automobiliuj visa publika nurimo ir iš visų pakraščių girios pradėjo rinktis prie automobiliaus. J. F. M. pareiškęs trumpai SLA. 113 kuopos reikalais perstatė gerb. advokatą F. J. Bagočių už kalbėtoją, kuris savo gabumais ir gražia iškalba yra garsus visoj Amerikoj, kaipo žymiausis lietuvių kalbėtojas.

Pirmu atvėju gerb. Bagočius kalbėjo apie mųs gerbiamos organizacijos — SLA. reikalus, nurodydamas skaitlinę narių ir turto ir ragino kiekvieną prisirašyti prie SLA., patardamas, kad daug geriau prisirašyti prie SLA., negu prie apdraudos kompanijų. Toliaus prisiminė ir apie Varšavos junkerius, kurie visada giriasi, kad lietuviams suteikė kulturą. Tačiau gerb. Bagočius nurodė iš istorijos — iš Jogėlos ir Jadvygos laikų, koki prošepanai patys budami nususę davė lietuviams kulturą. Tada lenkai buvo visai susmukę ir turėdami jauną mergiotę Jadvygą išstumė ją už Jagėlos, tuolaikinio Lietuvos kunigaikščio, tikėdamiesi tuo budu atsigriebti su Lietuvos pagalba, nes tuomet Lietuva buvo tvarkinga ir galinga valstybė.

Antgalo kalbėjo ir apie šiandieninę Lietuvą, patvirtindamas tą faktą, kad Lietuva gerai laikosi ir kasdien eina tvirtyn. Vienok tuo patim kartu nepasigailėjo aštrios kritikos įvairiems Lietuvos poneliams, ypač pasiputusiems guzikuotiems valdininkėliams, kurie uždirbdami kitas po 10 dol. į mėnesį, o nosį riečia taip aukštai ir tokiu dideliu ponu statosi, kad juoktis reikia į tuos žmonelius bežiurint. Bet, esą, tai yra tik laikinas apsireiškimas ir su laiku Lietuva iš tokių valdininkėlių išaugs. Taipgi gerai pakedeno ir visokius Lietuvos spekuliantus ir šmugelninkus.

Gerb. Bagočiaus prakalba buvo labai graži ir publikai taip patiko, kad aplodismentams ir galo nebuvo. Šis SLA. 113 kuopos išvažiavimas buvo didžiausis ir žymiausis iš visų iki šiol čion buvusių lietuvių išvažiavimų. Nors buvo didelės išlaidos išvažiavimo surengimui, bet visgi liko kuopai apie šimtinė pelno.

Širdingai ačiu svečiams už taip skaitlingą atsilankymą ir parėmimą šio išvažiavimo. Taipgi ačiu rengėjams ir visiems darbininkams, o ypatingai kalbėtojui gerb. F. J. Bagočiui. Regis birželio 29 d. vėl bus panašus išvažiavimas.

Ten buvęs.

---

212 kp., Kenosha, Wis.

Birželio 1 d. įvyko SLA. 212 kp. mėnesinis susirinkimas; šį susirinkimą galima pagirti, nes apseita gražiai be jokių barnių. Tik komitetas buvusio teatro išdavė raportą, bet pinigų — $72.12 nepridavė, o tik pasiaiškinęs kame priežastis, prižadėjo bėgyje dviejų mėnesių atsilyginti. Tas yra negerai ir visada reikia buti atsargiem su organizacijų pinigais. Buvo renkami į 10-to SLA. apskričio suvažiavimą delegatai, kuris įvyko 22 d. birželio, Racine, Wis. Visi rimti ir ištikimi SLA. nariai išrinkti delegatais.

SLA. 212 kp. nutarė pasiųsti SLA. Seimui pasveikinimą ir sykiu $5.00 auką Našlių ir Našlaičių Fondui. Dovaną S. L. A. 212 kp. — $2.00 laimėjo Elzbieta Paužiutė-Marcinkevičienė.

Darbai pas mus šiuo laiku visai silpnai eina ir daug bedarbių randasi.

Kaz. Braževičius.

---

133 kp., So. Milwaukee, Wis.

Šiame mieste gyvena lietuvių 20 šeimynų ir keli pavieniai. Turim ir SLA. 133 kuopą, susitvėrusią 1919 metais 13 d. birželio. Taigi 8 d. birželio surengėm balių ir teatrą paminėjimui 5 metų musų kuopos gyvavimo. Sulošta juokingas veikalėlis — „Nenorėjai Duonos — Graušk Plytas", kurį sulošė kuopos nariai. Ačiu jums draugai už jusų pasistengimą, o publika prisijuokė kiek tik norėjo. Taipgi ačiu 10-tam apskr., Wis. valstijos, už kalbėtoją, kuris gražiai paragino vietos lietuvius prisirašyti prie SLA. 133 kuopos ir tuojaus pasižadėjo keli nauji nariai prisirašyti.

Taipgi ačiu ir SLA. 177 kuopai už žydą ir dzuką, kurie savo pinigais ir pastangomis prijuokino publiką. Dabar tenka paklausti, kas butų nuveikta So. Milwaukee, jei nebutų SLA. 133 kuopos? Juk pas mus nėra veikėjų, nėra inteligentų, bet visi darbininkai. Bet kuopos susirinkimai yra tvarkųs ir nors mažai mokėdami, bet veikdami vis šį tą nuveikiam. Garbė So. Milwaukiečiams! Dirbkime ir lavinkimės, o pavysime ir kitus musų kaimynus.

Ant galo ačiu musų kaimynams: milwaukiečiams, kenošiečiams, o labiausiai rasiniečiams už pasveikinimus ir linkėjimus musų kuopai pasisekimo. Ačiu ir vietiniams lietuviams už skaitlingą atsilankymą į musų 133 kuopos parengimą!

F. Jurkus.

Nauja 73 kp., Pottsville, Pa.

Kai jau savu laiku buvo pranešta „Tėvynėje", kad SLA. 1-mo apskričio organizatorius A. J. Banišauskas rupinasi su pagalba vietinių veikėjų sutverti čionai SLA. kuopą. Taigi tas pasiryžimas jau atnešė realių davinių, nes birželio 8 d., ponios Pacantas svetainėje, 201 Court Ave., įvyko pirmas naujai sukurtos kuopos susirinkimas.

Šį susirinkimą atidarė 1-mo apskričio org. pil. Banišauskas 2-rą val. po pietų, pirmiausiai perskaitęs surašą naujai prisirašusių prie SLA. narių ir pranešė, kad Centras jau paskyrė musų naujai kuopai ir numerį, kuri vadinsis SLA. 73 kuopa. Visi susirinkę nariai su tuomi sutiko ir buvo pilnai užganėdinti ir džiaugėsi, kad pagaliau ir musų kolonijoj susikurė SLA. kuopa.

Po to pil. Banišauskas paprašė susirinkusių narių, kad išsirinktų kuopos valdybą, ant ko nariai sutiko ir išrinko valdybą iš sekančių darbuotojų: Jeronimas Mačiunas — pirmininkas, Kazys Vezialis — sekretorius ir Jonas Raizis — iždininkas. Naujai išrinktoji valdyba ir visi nariai pasižadėjo darbuotis kuopos labui ir ją auklėti visais galimais budais, kad trumpoje ateityje galėtum pasivyti kitas SLA. kuopas, kaip narių skaitliumi, taip ir turtu ir veikimu.

Vėliaus pasiulius pil. Banišauskui, vienbalsiai nutarta laikyti kuopos susirinkimus pirmą nedėldienį kiekvieno mėnesio, 2-rą val. po pietų, toje pačioje svetainėje. Taigi vėliaus užklausta ponios Pacantas ar leis laikyti musų kuopos susirinkimus savo svetainėje, tad ponia Pacantas atsakė, kad ji mielu noru leidžia laikyti kuopai susirinkimus ir net per tulą laiką neims jokios mokesties nuo kuopos, kol kuopa sustiprės finansiškai. Taipgi ponia Pacantas pasakė, kad aš labai džiaugiuosiu, kad pagaliau ir Pottsvillės lietuviai pradeda atbusti iš savo apsileidimo ir stengiasi ką nors naudingo veikti kaip patys savo labui, taip ir lietuvių tautos reikalais. Visi kuopos nariai išgirdę tokį ponios Pacantas pareiškimą vienbalsiai sušuko: Lai gyvuoja S. L. A. 73 kuopa ir mes visi stojame darban jos auginimui.

Susirinkimą uždarė pil. Banišauskas linkėdamas naujai kuopai sparčiai augti ir bujoti kaip nariais, taip ir turtu ir veikimu ir pats pasižadėjo mums gelbėti ir ateityje. Visi nariai ėjo iš pirmo kuopos susirinkimo su pakilum upu ir dideliu pasiryžimu veikti ir dirbti naujos kuopos auklėjimui visomis savo išgalėmis. Taigi reikia tikėtis, kad musų kuopa susilauks šviesios ateities, nes joje prisirašė visi energingi ir darbštųs žmonės.

Kazys Vezialis.

NEKROLOGIJA.

A. † A. Lasdilavas Dublauskas, narys SLA. 29 kuopos iš Westville, Ill., pasimirė gegužės 28 d., po Nr. 138 Washington Ave. Velionis buvo gana plačiai žinomas ir visų mylimas, nes tai buvo draugiškas ir malonus žmogus. Jisai dalyvavo pasauliniam kare prie inžinierių korpuso ir išbuvo Prancijoje net du metu ir pargrįžo į Westvillę sveikas ir čionai patiko nelaiminga mirtis ir amžinai perskyrė su šiuo pasauliu.

Velionis buvo nevedęs ir paliko du broliu — Joną ir Antaną Brooklyne, N. Y., ir dvi seseris — Liaukadiją ir Teopilę Lietuvoje. Jis prigulėjo netik prie SLA. 29 kuopos, bet ir prie kitų draugijų ir prie dviejų amerikonų draugijų.

Palaidotas birželio 1 d. Lietuvių Tautiniuose Kapuose. Laidotuvėse dalyvavo visų draugijų, prie kurių velionis prigulėjo, nariai ir Jung. Valst. armijos benas. Ta visa graži ir iškilminga procesija maršavo per miestą į Šv. Kryžiaus Bažnyčią. Taipgi ir iš namų išlydėjo kunigas P. P. Zalinkevičius, kuris irgi yra SLA. narius, ir bažnyčioje atlaikė gražias pamaldas ir pasakė įspudingą pamokslą, atsisveikindamas velionį kaipo SLA. narį—savo draugą. Taip pat visa procesija velionį nulydėjo į kapus ir net svetimtaučiai gėrėjosi tokiomis gražiomis laidotuvėmis, kurios gal pirmos tokios buvo tarpe Westvillės lietuvių.

Lai buna lengva jam ilsėtis juodoje žemelėje!

Westvilietis.

A. † A. Kastantas Gabrilavičius, narys SLA. 141 kuopos iš South Fork, Pa., pasimirė 1 d. balandžio, š. m. Mirties priežastis nežinoma, nes rastas negyvas išryto minėtą dieną. Palaidotas balandžio 3 d. lenkų Šv. Antano parapijos kapuose be jokių bažnytinių ceremonijų, taip vadinamoj „nešventintoj vietoj", nes mat velionis gyvu budamas nepildė jokių bažnytinių pareigų.

Kuomet velionis rastas negyvas, tai graborius tuojaus suskubo juomi rupintis ir duoda žinią velionio broliui, kad pributų ir buvo manyta iškilmingai palaidoti. Mat velionis prigulėjo prie SLA. ant 150 dol. pomirtinės ir taipgi turėjo gauti iš angliakasių unijos 200 dol. Tai vadinasi yra pinigų ir yra delei ko taip juomi rupintis. Vienok dalykai išėjo kitaip, negu buvo planuota. SLA. pomirtinė užrašyta ant velionio moteries, kuri gyvena Lietuvoje, o iš unijos buvo išsiėmęs persikėlimo kortą ir tos kortos nepridavęs į lokalą, tad ir iš čionai negauta nieko. Tuomet graborius pareikalavo, kad velionio brolis išduotų garantuojantį vekselį (note) ir tik tuomet pradėjo rupintis palaidojimu. Laidotuvėse dalyvavo visi SLA. 141 kuopos nariai, atiduodami paskutinį patarnavimą savo mylimam draugui.

Tai mat ko susilaukia žmogus — per visą savo amžį dirbdamas ir skursdamas net ant tinkamo palaidojimo neužsitarnavo. Bet dalinai buvo jo paties kaltė, kad neapsirupino unijoje ir SLA. gyvu budamas, kad butų galima pinigų gauti. Į šitai turėtų atkreipti domę visi SLA. nariai ir pavesdami savo pomirtines kitur gyvenantiems paveldėjams, turėtų nepamiršti ir savo palaidojimo, kad vėliaus kitiems nebutų nesmagumų. Štai ir šiame atsitikime nuolatos graborius klausinėja pas 141 kuopos valdybą, kaip yra su jo pomirtine, o tuo tarpu negauname atsakymo nuo moteries iš Lietuvos, nors jau senai jai parašyta, kaip viskas nutiko. Visiems kuopos nariams ir valdybai nesmagumas, o pomirtinės paimti negalima, kad atlyginus už palaidojimą velionio musų draugo. Taipgi net ir duobkasiui neužmokėta už duobės iškasimą, tai tas apskundė pas taikos teisėją Šv Juozapo Draugiją, bet kad velionis prie tos draugijos nepriguléjo, tai nieko ir negavo. Nesmagu ir gaila, kad jau mirusio musų draugo atmintis šitokiu budu yra tąsoma po teismus, bet kaip dabar dalykai stovi, tai mes nieko kito negalime daryti.

Vienok nežiurint kaip ten nebutų su velionio palaidojimo reikalais, visi 141 kuopos nariai gailisi netekę savo mylimo draugo.

Lai buna lengva jam ilsėtis šios šalies žemelėje!

J. Valukas.

A. † A. Baltrus Vosylius, narys SLA. 7 kp. iš Pittston, Pa., staiga pasimirė gegužės 22 d. Velionis Baltrus buvo 62 metų amžiaus, prie SLA. prigulėjo virš 25 metų ir buvo geras SLA. draugas, pats šią organizaciją gerbė ir kitus prie jos prisirašyti ragino. Visokius lietuvystės reikalus velionis Baltrus paremdavo aukomis ir šiaip buvo pasižymėjęs kaipo geras lietuvis, vedė dorą ir pavyzdingą gyvenimą.

Palaidotas gegužės 26 d. Šv. Kazimiero lietuvių parapijos kapuose. Laidotuvės buvo labai iškilmingos, dalyvavo daug giminių, draugų ir pažįstamų, iš ko jo moteris likosi dideliai patenkinta ir dėkinga visiems laidotuvėse dalyvavusiems.

Velionis paliko dideliam nuliudime savo moterį, du broliu ir seserį.

Lai buna jam lengva ilsėtis šios šalies žemelėje!

SLA. narys.

SLA. 2-ro APSKRIČIO KUOPŲ DOMEI.

Dabar kiekvienam jau yra gana aišku, kad SLA. bujojimui reikalinga gerų sąlygų ir darbščių organizatorių; kur sąlygos geresnės ir organizatoriai darbštųs, ten kuopos auga smarkiai.

Chicagoje ir apylinkėje SLA. augimas, sulig skaičiaus gyvenančių lietuvių, nebuvo taip spartus, kaip turėjo buti. Priežastys tam buvo sekančios: Turbut niekur kitur nėra priorganizuota tiek pašalpinių organizacijų, kaip Chicagoje. Čia tarytum kokia skaldymo liga siautė; kiekvienas, kuris tik skaitė save veikėju, ar susipyko su kuo draugijoj, tuoj ir organizavo kitą, o visus savo draugus traukė į ją ir kitas niekino. Šitokiam darbui SLA. nebuvo paranku, nes to kaipo visuomeninė organizacija negalėjo leisti. Užtai buvo prieš jį visokios agitacijos varomos, nes kas buvo prisiėmęs skaldymo taktiką, tas negalėjo pakęsti vienos didelės organizacijos.

Pažiurėkim dabar to darbo pasekmes: Chicaga negali pasigirti tvirtomis pašalpinėmis organizacijomis, kokių galima rasti Pansilvanijos valstijoj; Chicaga, su tokiu skaičium lietuvių, net savo namų-svetainių nebuvo įsigijus. Priežastis to viso gludi skaldymosi tektikoje ir tą faktą dabar visi mato.

Paskutiniais laikais, kuomet pradėta šalintis tos taktikos, pradėta d-jas jungt į bendrą veikimą; užmezgta tarpusavinio susitarimo ryšiai ir dabar jau Chicagos lietuviai pradeda statyti savas svetaines, arba baigia organizuotis statymui. Taipgi prieita prie bendrų tarimų pramogų rengime ir tt. Tuo apsireiškimu mes džiaugiamės ir darom sekančią išvadą: Kuo geresnis susitarimas tarpe atskirų organizacijų, tuo geriaus veikimui. SLA. yra didžiausia organizacija pašalpos skyriuje, kurios visos kuopos surištos bendro darbo tikslais, užtai ji yra geriausia pašalpinė organizacija. Šitą tiesą visi yra patyrę gyvenimo praktikoje ir delto SLA. yra auksinė proga plėtotis.

SLA. 2-ras apskr. tą progą gerai permatė ir todel paskelbė konkursą, paskirdamas $30.00 dovanų, už prirašinėjimą narių, ne kaipo užmokestį už jų darbą, nes toks darbas neįkainuojamas, bet kaipo paskatinimui organizatorių prie darbštumo. Konkurse turėtų dalyvauti visos kuopos, kurios tik yra S. L. A. 2-ro apskr. ribose. Tiesa, kad keletas mažesnių kuopų dar neprisidėjo prie apskričio, bet jos neturi ne jokių pasiteisinimui argumentų, apart apsileidimo. Tos kp. turėtų apsvarstyt, ar yra naudinga didelės organizacijos kp. tęsti tą atsiskyrimo taktiką, ar naudingiau susidėt bendram veikimui į apskritį? Atsakymas aiškus: kuo didesnis susijungimas, tuo didesnis veikimas.

Chicagoje yra dar desėtkai tukstančių lietuvių nepriklausančių jokiai organizacijai. Jie mano apie SLA. kaipo parankiausią organizaciją darbininkams delei susišelpimo. Todel jungkimės ir dirbkime, o mums pasiseks įtraukt juos į SLA. Jie kada nors bus mums dėkingi už musų triusą.

Kp. organizatoriai dirba iš pasišventimo ir tik tokiu budu SLA. yra subudavotas, bet laike šito vajaus, kuomet mums sąlygos yra labai patogios, tai pasišventimas turėtų buti padvigubintas. Prirašinėjant neturėtų but kreipiama į aplikanto politinius įsitikimus, bet į sveikatą. Jeigu mes tokį pamatą pasidėję eisime į minias ir nuoširdžiai dirbsime, tai S. L. A. 2 apskr. galėsime daauginti iki 5,000 narių. Jeigu mums pasisektų tą skaitlinę pasiekti, tai butų didžiausias užmokestis už musų triusą.

Organizatoriai ką ant to sakote? Tas darbas, didžiumoje ant jusų pečių guli.

M. Bacevičius,
SLA. 2-ro apskr. pirm.

ATITAISYMAS KLAIDŲ.

Birželio 6 d., šių metų. „Tėvynės" num. 23 SLA. 2-ro apskričio valdybos pranešime kuopoms ir organizatoriams reikale 2-ro apskričio konkurso, nėra pažymėta sumos antros dovanos už prirašymą narių. Taigi turi buti sekamai: Antrą dovaną — $10.00 aplaikys antras, kuris prirašys ir tt.

Kita klaida paskutinėje eilutėje nuo apačios, kur pasakyta „ir tiek narių", turi buti ir kiek narių turėjo kuopa ir tt.

J. M. Gelgaudes,
SLA. 2-ro apskr. org.

ATSAKYMAS SLA. 27 KP. NARIUI A. TVARANAVIČIUI.

Gerbiamas A. Tvaranavičius „Tėvynės" num. 22 padaro dvi pastabas SLA. 9-to apskričio suvažiavimo sekretoriui, kaslink žemiau nurodytų pastabų, kurios 9-to apskričio protokole nėra patalpintos.

1. Kaslink atstovų į Seimą siuntimo nuo 9-to apskričio, tai dalykas tame, kad baigiant suvažiavimą naujai išrinkta sekretorė baigė užrašyti paskutinius suvažiavimo nutarimus ir man rašant protokolą į organą neteko patėmyti per neapsižiurėjimą.

Bet mano supratimu nėra didelės svarbos todel, kad visoms 9-to apskričio kuopoms buvo išsiuntinėta balsavimo blankos per sekretorę ir ant blankų pažymėta, kad du kandidatai iš penkių daugiausia balsų gavę bus siunčiami į 33-čią ir 6-tą Dvimetinį SLA. Seimą. Ir sekretorei buvo įsakyta pasiųsti visoms kuopoms 9-to apskričio balsavimų pasekmes, kas tapo išrinkta atstovais į Seimą nuo 9-to apskričio.

2. Antra pastaba mano supratimu ne vietoje, nes gerb. A. Tvaranavičius patys buvote suvažiavime ir girdėjote laišką, kurį aš aplaikiau nuo p. Baltrušaičio, Sąryšio Apskričių bei Rajonų sekretoriaus, kaslink rengimo prakalbų maršruto bendromis keturių organizacijų jėgomis. Taipgi reikalavo suteikti jam informacijas, kurių buvo apie dešimtis, ką aš nemanau butų reikalas jas visas skelbti organe delei brangumo vietos. Antra vertus, visi gerbiami kp. delegatai girdėjote tą laišką ir tas visas informacijas ir tik po ilgų diskusijų laiškas tapo priimtas ir nutarta duoti pilnai atsakymas gerb. Baltrušaičiui.

Taigi jei tų kp. nariai bei delegatai reikalautų, arba darytų tokias pastabas, kurie nedalyvavo 9-to apskričio suvažiavime, tai be abejonės butų žingeidžiau ir atsakymas duoti, bet kuomet pats gerb. A. Tvaranavičius buvo suvažiavime ir aktyviai tuos dalykus diskusavo ir viską turi užsirašęs savo raporte, tai ištiesų mes tik organe vietą veltui užimam.

J. Bulota,
SLA. 9-to apskr. pirm.

PROTOKOLAS

SLA. 12-to apskričio 10-to suvažiavimo, įvykusio gegužės 18 d., 1924 m.

Suvažiavimą atidarė SLA. 12-to apskričio pirmininkas F. Šaučiulis 10:10 val. ryte, Sellves svetainėj, Christopher, Ill.

1. Perskaitytas suvažiavimo dienotvarkis, kuris likos priimtas.

2. Mandatų peržiurėjimo komisija išrinkta sekančiai: L. Lastauskas, M. Žemaitis, V. Bielskis.

3. Kol komisija peržiuri mandatus, išrinktas J. Tilindis truputį pakalbėti.

4. Išrinkta komisija iš trijų narių peržiurėjimui knygų. Komisijon įeina sekanti delegatai: A. Meškauskas, K. Matuliokas ir J. Uksas.

5. Mandatų peržiurėjimo komisija raportuoja, kad delegatų dalyvauja sekančiai:

308 kp. — M. Pukis, A. Novas, L. Lastauskas, J. Rasimas, V. Bielskis, K. Vaitkus, A. Kuklierius, L. Sakevičius, D. Gribinas, J. Uksas; 10 delegatų atstovauja 106 narius.

156 kp. — P. Beržinskas, J. Matukaitis; 2 delegatai atstovauja 60 narių.

191 kp. — P. Deveikis, A. Alisauškas, K. Matuliokas, J. Mačiulskis; 4 delegatai atstovauja 130 narių.

161 kp. — J. Bagdanskis, M. Čegis, St. Tarkauskas; 3 delegatai atstovauja 26 narius.

180 kp. — M. Žemaitis, A.

Zutelis; 2 delegatai atstovauja 34 narius.

181 kp. — F. Rugienius, J. Gelgaudas; 2 delegatai atstovauja 31 narį.

279 kp. — K. Macas, A. Meškauskas; 2 delegatai atstovauja 27 narius.

282 kp. — 1 delegatas atstovauja 9 narius (Kas yra delegatu? „Tėv. Red.).

188 kp. — M. Griškas, J. Bestulis; 2 delegatai atstovauja 27 narius.

Delegatų dalyvauja su mandatais 28 nuo 9 kuopų atstovaudami 450 narių.

Mandatų peržiurėjimo komisijos raportas priimtas.

6. Suteiktas sprendžiamas balsas apskričio valdybai: F. Šaučiuliui, J. Tilindžiui, L. Jonikai, J. Ukaniui. Taipgi suteiktas patariamas balsas svečiams atsilankiusiems į suvažiavimą. Viso su sprendžiamu balsu dalyvavo 32 nariai.

7. Nutarta nedaugiau kaip 5 minutas kalbėti kiekvienam delegatui, svarstant vieną klausimą.

8. Suvažiavimo valdyba išrinkta sekančiai: Pirmininkas — F. Šaučiulis, pirm. pagelbininkas — M. Žemaitis, raštininkas — L. Jonikas.

9. Rezoliucijų komisijon išrinkta S. Juodsnukis, J. Ukanis ir J. Tilindis.

10. Skaitytas praeito suvažiavimo protokolas ir likos priimtas su mažu pataisymu.

11. Skaityti apskričio valdybos laikytų dviejų posėdžių protokolai — likos priimti.

12. Raportai apskričio valdybos pasirodo sekanti: Pirmininkas raportuoja, kad veikiąs geriausiai kiek buvo galima del apskričio gerovės.

Vice pirmininkas raportuoja taip pat.

Sekretorius raportuoja kad viską atlikęs sulig suvažiavimo nutarimų ir SLA. apskr. valdybos nurodymų.

Iždininkas neatsilankė į suvažiavimą, todel nebuvo nei iždininko raporto.

Organizotorius raportuoja, kad 156 kuopa iš Benton, Ill., prisidėjo atgal prie apskričio.

Apskričio valdybos raportai likos priimti.

13. Knygų peržiurėjimo komisijos raportas priimtas.

14. Konstitucijos tyrinėjimo komisijos raportas priimtas.

15. Baliaus komisijos raportas priimtas.

16. Reziliucijų komisijos raportas priimtas.

17. Kuopų delegatų raportai pasirodo sekančiai: 308 kp., Zeigler, Ill., raportuoja, kad kuopa laikosi gerame stovy. Narių turi 106, turto apie 180 dol.; prisidėjo prie knygyno.

156 kp., Benton, Ill., raportuoja, kad veikimas eina geryn, prisidėjo prie SLA. 12-to apskričio; narių turi 60 ir išrinko 1 delegatą į SLA. Seimą.

191 kp., West Frankfort, Ill., raportuoja, kad kuopoj veikimas labai geras, narių turi 161, turto turi virš $300.00 ir turi išrinkus 4 delegatus į SLA. Seimą.

161 kp., Christopher, Ill., veikti nelabai galima, nes narių turi 26, turto apie 20 dol.

180 kp., Buckner, Ill., raportuoja, kad tik vidutiniškai laikosi.

181 kp., Herrin, Ill., esanti gerame stovyje; narių turi 31, turto — apie 50 dol., turi išrinkus 1 delegatą į SLA. Seimą.

279 kp., Sesser, Ill., esanti nusilpnėjusi del bedarbės, todel jokių veikimų negalima įvykdinti, bet turi išrinkusi 1 delegatą į SLA. Seimą.

282 kp., Freemenspur, Ill., esanti nedidelė kuopa, bet gerai tvarkosi.

188 kp., Royalton, Ill., laikosi tik vidutiniškai.

Kuopų delegatų raprtai likos priimti.

18. Nutarta, kad SLA. 12-tas apskritys pagelbėtų kuopoms siuntime delegatų į SLA. Seimą, kurios turi išrinkusios delegatus.

19. Kuopoms pagalba siuntimui delegatų nutarta duoti sekanti: 156 kp., Benton, Ill., 80 dol., 279 kp., Sesser, Ill., 20 dol. ir 308 kp., Zeigler, Ill.— 80 dol.

20. Pakeltas klausimas kaslink apskričių Sąryšių prakalbų maršruto. Kiek apsvarsčius palikta apskričio valdybos nuožiurai.

21. Nutarta rengti pikninkas, kurio surengimui išrinkta komisija sekančiai: F. Šaučiulis, A. Ališauskas, K. Matuliokas.

22. Nutarta rengti prakalbų maršrutas SLA. 12-to apskričio ribose. Darbas įvygdinti pavesta apskričio valdybai.

23. Užtvirtinimas naujos apskričio valdybos. SLA. 12-to apskričio valdyba 1924 metams sekanti: F. Šaučiulis — pirmininkas, J. Tilindis — vice pirmininkas, A. Ališauskas — iždininkas, J. Ukanis — sekretorius, V. Bukauskas — organizatorius.

24. Nutarta, kad daugiau kreiptų domės apskričio valdyba į SLA. 12-to apskričio knygas.

25. Nutarta, kad SLA. 308 kuopa išrinktų komisiją peržiurėjimui apskričio knygų.

26. Perstatytos sekančiam apskričio suvažiavimui sekančios vietos: Zeigler, Ill., West Frankfort, Ill., Herrin, Ill. Visuotinu balsavimu bus galutinai nutarta.

27. Apskričio atskaita. Nuo spalių 28 d., 1923 m., iki gegužės 18 d., 1924 m., yra sekančiai: Įplaukų buvo $195.64, per tą laiką išlaidų buvo $61.50, liko $134.14. Iš pirmiau išdė buvo $88.84, tad su gegužės 18 d., 1924 m., SLA. 12-to apskričio išdė yra $222.98.

28. Nutarta išmokėti sekančias išlaidas: L. Jonikai metinė sekretoriaus alga 10 dol. ir smulkios išlaidos už pašto ženklelius $2.73; viso $12.73.

29. Suvažiavimą uždarė pirmininkas F. Šaučiulis 4:30 val. po pietų.

Suvažiavimo vedėjai:
Pirmininkas — **F. Šaučiulis,**
Raštininkas — **L. Jonikas.**

SLA. 12-to apskričio valdybos adresai 1924 metais.

Pirm. — F. Šaučiulis, 304 E. 6-th St., West Frankfort, Ill.

Vice pirm. — J. Tilindis, P. O. Box 1085, Zeigler, Ill.

Ižd. — A. Ališauskas, West Frankfort, Ill.

Sekr. — J. Ukanis, P. O. Box 893, Zeigler, Ill.

Org. — V. Bukauskas, P. O. Box 11, Zeigler, Ill.

PROTOKOLAS

SLA. 1-mo apskričio 20-to suvažiavimo, įvykusio 27 d. balandžio, 1924 m., Mickuno svetainėje, McAdoo, Pa.

Suvažiavimą atidarė apskričio pirmininkas Ant. Staniškis 11:30 val. ryte, paskirdamas sekretorių A. Šaukevičių mandatų priėmimui. Laike peržiurėjimo delegatų mandatų, pirm. A. Staniškis pakviečia SLA. Prezidentą St. Gegužį pratarti keletą žodžių į suvažiavusius delegatus. Prezidentas Gegužis trumpoje prakalboje sveikina suvažiavusius ir praneša visiems, kad SLA. esąs gerame stovyje ir dėkoja kuopų organizatoriams už pasidarbavimą, kaip del apskričio, taip ir visos organizaeijos labo.

Pabaigus Prez. Gegužiui kalbėti, sekretorius praneša, jog suvažiavime dalyvauja sekanti delegatai nuo sekamų kuopų:

23 kp., Shenandoah, Pa. — Ant. Staniškis, Jonas Staniškis, A. Žilinskas ir K. Zalieckas.

54 kp., McAdoo, Pa. — J. Milius, J. Razys ir J. Stalgaitis.

132 kp., Seltzer, Pa. — Jonas Žilinskas ir Jurgis Daukšis.

164 kp., Frakville, Pa. — Ambrazas Zelenka, J. Kedonis ir V. Bacvinka.

187 kp., New Philadelphia, Pa. — S. Kubilius ir P. Raudonaitis.

211 kp., Mahanoy City, Pa. — St. Gegužis ir V. Mikelonis.

Viso atstovų pribuvo 16 nuo 6 kuopų.

Pirmininku šiam suvažiavimui išrinktas Ant. Staniškis. Sekretorium — A. Šaukevičius.

Sekretorius perskaito protokolą praeito suvažiavimo, kuris vienbalsiai priimtas.

Apskričio viršininkų raportai. Pirm. Ant. Staniškio raportas priimtas. Sekr. A. Šaukevičius jokio raporto neturėjo. Iždininkas J. F. Staniškis perskaito savo raportą ir praneša apie iždo stovį — raportas priimtas. Organizatorius A. J. Banišauskas šiame suvažiavime nedalyvavo ir jokio raporto nepridavė.

Suvažiavimas pageidauja, kad apskričio kuopos, del geresnės agitacijos šią vasarą surengtų nors po vieną išvažiavimą atviram ore, kur joms pasirodo geriausia ir tinkamiausia vieta.

Suvažiavimas nutarė rengti išvažiavimą viso apskričio kuopų, kai ir praeitais metais buvo surengta. Vietą paskyrė — „Lake Side", o laikas birželio ar liepos mėnesy, 1924 m. Paėmimui vietos tam išvažiavimui išrinko komisiją iš trijų narių. Išrinkta į komisiją: St. Gegužis, Ant. Staniškis ir Jonas Staniškis. Visas surengimas palikta komisijos nuožiurai ir vėlesnias žinias ji praneš apskričio kuopoms.

Sekantis apskričio suvažiavimas nutarta laikyti 24 d. rugpiučio, 1924 m., Mahanoy City, Pa.

Baigiant suvažiavimą pirmsėdis A. Staniškis tarė keletą žodžių, dėkodamas delegatams už rimtą ir gilų svarstymą kaip apskričio, taip ir visos organizacijos reikalų.

Suvažiavimas uždarytas 2-rą val. po pietų.

Pirmininkas — **Ant. Staniškis,**
Sekretorius — **A. Šaukevičius.**

SLA. TURTAS.

Birželio 13 ir 14 dd., 1924 m., peržiurėjau SLA. Centro Sekretoriaus ir Administracijos knygas. SLA. turtas yra sekantis:

Buvo viso SLA. turto.	
bal. 1 d., 1923 m.	$473.360.82
Viso įplaukė nuo bal. 1 d., 1923 m., iki bal. 1 d., 1924 m.	243.068.87
Viso	$716.429.69
Viso išmokėta nuo bal. 1 d., 1923 m., iki bal. 1 d., 1924 m.	135.174.23
Nusidėvėjo spaustuvės mašinos ir raštinės rakandai ant	277.51
Abelnas SLA. turtas bal. 1 d., 1924 m.	$580.977.95
SLA. pinigai yra sudėti sekančiai: Išskolinti į nejudomą nuosavybę ant pirmo morgičio	$102.000.00
Įvairius bondsai	207.480.50
Jung. Valstijų Liberty Bonds	115.000.00
Pinigai bankuose	78.672.32
SLA. Namas	30.000.00
Pas Iždininką (čekiai kelyje)	31.857.39
Spaustuvės inventorius	13.995.25
Moksleiviams paskola	1.750.00
Pinigai pas Administratorių	500.00

Sus. Liet. Amerikoje per vienus tiktai metus kapitalu užaugo ant $107.894.64, taippat ir keliais tukstančiais narių. Toks spartus SLA. augimas turi džiuginti kiekvieną SLA. narį. Musų organizacijos augimui priguli didelė padėka dabartinei SLA. Sekretorei p-lei Jurgeliutei, kuri moka ir nenuilstančiai dirba SLA. labui. Turi buti kiekvieno iš musų privalumu visur ir tai pirmoje vietoje statyti SLA. organizaciją ir prie jos kviesti kiekvieną prakilnų lietuvį ir lietuvę prisidėti, nes kitos organizacijos lygios SLA. visoje Ame koje dar nėra ir vargiai kuomet nors bus.

J. M. Danielius,
SLA. Iždo Globėjas.

AR YRA NUSIDĖJIMU REMTI SPAUDĄ?

Pavartęs SLA. Konstituciją, Skyriuj I, paragr. 4, pamatai šį svarbų punktą: „Remti kulturą, platinti apšvietą tarpe Lietuvių". Bet ar visi mes tą svarbų reiškinį suprantame? Beabejonės, kad ne. Štai vienas iš musų, brolis Žilvitis, kuris „Tėvynės" 19 num. puola SLA. 304-tą kuopos darbuotojus, kam jie parėmė „Laisvę", paaukodami $5.95 ir pirko „Daily Worker'o" 2 šėrus. Ir brolio Žilvičio akyse pasirodo toki žmonės yra akyplėšos ir netinkami dabartiniam amžiui gaivalai. Bet aš čia nekaltysiu paties Žilvičio, bet tik jo žinojimą. Tą prasikaltimą lai mato visi apšviestesni žmonės ant kiek SLA. 304 kp. darbuotojai yra prasižengę prieš SLA. **įstatus.** Už auką nieko nesakyčia, nors tai yra geram tikslui, bet vis tai auka. Bet pirkimas šėrų, tai nėra jokia auka bei apskriaudadimas savo organizacijos, bei kuopos narių, kai Žilvitis įsivaizdina. Ir kada kuopa pareikalaus savo įdėtų pinigų, tada galima gauti atgal. Taip daro ir SLA. Pild. Taryba su SLA. pinigais.

Toliaus, brolis Žilvitis, primena SLA. 304-tai kp. nerėmimą savo organizacijos fondų ir apleidimą savo kuopos nario, K. Reinerto. Toks tvirtinimas visai neatatinka tikrenybei. Savu laiku 304 kp. yra aukavus $100 Prieglaudos N. Fondui, kuris dabar yra suvienytas su Našlių ir Našlaičių Fondu. Kaslink savo kuopos nario K. Reinorto ir jo šeimynos, tai turiu pasakyti tiek: Nuo pat jojo susižeidimo, tai yra 2 metai, kuopa iš savo iždo moka į SLA. Centrą po $1.80 kas mėnuo jo mėnesinias mokestis. Ir vis delto, kad jį palaikius SLA. nariu ir aukom yra aukota arti šimtinės dolerių.

Žilvitis neturėdamas purvų mesti ant SLA. 304 kuopos darbuotojų, tai primena SLA. Auksinio Konkurso vajų ir sako: „Šios kuopos politikieriai negelbėjo savo organizatoriui ir jųjų org. laimėjo tik 7-tą dovaną." Matyt Žilvitis nežino, kad musų kuopos num. yra 304-tas, o dovaną laimėjo 7-tą. Reiškia virš 300 SLA. kuopų yra atsilikę su laimėjimu, o to Žilvitis nemato ir nedrįsta paraginti prie platesnio veikimo del SLA. labo ir augimo orgn. Ir jeigu žinotai Žilviti, kiek Tamsta esi pakenkęs musų vietinės SLA. 304 kuopos darbuotojams laike SLA. A. K. vajaus, ir jei ištikrųjų Tamstai rupėtų SLA. labas ir augimas orgn. nariais, tai pats gailėtais. Nesa tuo laiku Tamsta padarei pasiulynimą suspenduoti kuopą, o tas mažiau žinantiems žmonėms SLA. organ. stovį, pabijojo rašytis prie SLA. Ir šiandien 3 nauji aplikantai įmokėjo įstojimo mokestį ir laukia kada Žilvitis spenduos SLA. 304 kp. Reiškia, esi žilviti padaręs tris žaizdas vietiniai musų kuopai, kurios dar iki šiolei yra neužgiję ir vis drįsti kaltinti kitus, išvadindamas netinkamais SLA. orgn. gaivalais, o pats tokiu budamas.

Toliaus, matosi, kad žilvičio akyse rodosi nepasitikėjimas ir SLA. Pild. Taryba, kad pastaroji neapkaltino jo sužvejoto kaltininko (tai yra M. Garsono) ir net antru kartu siulo gerb. Pild. Tarybai apsidirbti sykį ant visados. Reiškia nušluoti SLA. kp. politikierius su visu kuopos vardu nuo šio pasaulio. Tai ve kaip žilvičiui rupi SLA. augimas ir palaikymas tarpe narių solidarumo. Reiškia, kas kuomi yra, tuomi jis ir pasirodo.

P. M. Banevičius,
SLA. 304 kp. pirm.

IR MANO ŽODIS.

Esu dėkingas „Tėvynės" Redakcijai už davimą progos pridėti ir mano žodį prie šio 304 kuopos pirm., p. Banevičiaus, pasiteisinimo.

Neturiu daug ko pridėti prie šio pasiteisinimo, nes čionai pats 304 kuopos pirmininkas pastato šios kuopos vadus tokiais politikieriais, kokiais aš ir kiti SLA. nariai juos mato. Vadinasi, šiuo savo pasiteisinimu p. Banevičius išplaka save ir kitus savo sebrus politikierius, nes jisai neužginčina nei vieno mano paskelbto fakto, o tik mėgina nevykusiai išsisukinėti ir begalo naiviai orgumentuoja.

Prie šitos p. Banevičiaus nerimtos polemikos matau reikalo padaryti tik porą pastabų.

1. Bereikalingai p. Banevičius šaukiasi SLA. įstymų pagalbos ir cituoja musų organizacijos pagrindinius dėsnius. Kiekvienas SLA. narys, kuriam visų pirma organizacijos gyvenime rupi SLA. labas, žino, kad rėmimas partijos organų, ypatingai pirkimas angliškų partijos organų šėrų, nieko bendra neturi su jo pacituota ištrauka iš SLA. pagrindinių tikslų. Jis, matyt, pamiršta, kad pats pacitavo, nors ir nevisą sakinį, vienok su žodžiais „tarpe lietuvių". Na o rėmimas komunistų partijos agitacijai pašvęsto angliško dienraščio, ką bendra turi su lietuvių tautos reikalais, ar apšvieta? Tas p. Banevičiaus pradėtas cituoti SLA. Konstitucijos paragrafas yra šitokis: „Remti kulturą ir apšvietą tarpe Lietuvių, steigiant knygynus ir skaityklas; leisti švietimo knygas; teikti dovanas už gerus literaturos veikalus ir tt." Na, kurį šito paragrafo sakinį 304 kp. politikieriai gali pritaikyti prie pirkimo šėrų angliško partijos dienraščio ir aukojimo kito tos pačios partijos organo byloms vesti? Juk čia kalbama apie apšvietą ir kulturą toje prasmėje, kad remtina tik tokia apšvieta ir kultura, kuri visiems lietuviams yra lygi ir naudinga, o tuo tarpu 304 kp. pirmininkas su savo sėbrais pritaiko tą paragrafą prie savo partijos darbų ir išsijuosę toje linkmėje dirba. Pagaliau ir pats p. Banevičius pripažįsta, kad aukojimas S. L. A. kuopos pinigų „Laisvės" bylai nėra pilnai tykslum dalyku. Taipgi bereikalingai jis mus ramina tuo „investmentu" į anglišką dienraštį, nes kiekvienas žino koks pelningas „investmentas" ir kaip lengvai jis atgaunamas partijos organų šėruose.

2. Negalima nesistebėti p. Banevičiaus logikos naiviumu. Jis, turbut, mano, kad visi yra neišmanėliai ir tik jis vienas išmintingas. Jis neužginčina nei vieno fakto mano paskelbto, nes to užginčyti negali ir tuo patim kartu šaukia, kad aš šmeižiu 304 kuopą, kad ardau SLA. narių tarpe solidarumą, kad kenkiu jų kuopos ir visos organizacijos augimui. Ištikro, keisto supratimo žmogus, tas p. Banevičius! Jo atstovaujamos kuopos iždininkas nepamatuotai, net inkriminuojančiai, šmeižia SLA. Pildomąją Tarybą ir skelbia boikotą S. L. A. fondams tikslu, kad privertus SLA. narius balsuoti už jo vienminčius kandidatus į Pild. Tarybą; kuopos gyvenimą kontroliuojantieji politikieriai dirba išsijuosę kuopos susirinkimuose vien savo partijos darbus, vienok p. Banevičiaus akimis žiurint tas nėra ardymu SLA. narių tarpe solidarumo, tas nėra kenksmingu ir pačiai kuopai, ir visai organizacijai darbu. Bet kuomet kas nors tokius 304 kuopos politikierių darbus iškelia SLA. organe, tai jau šmeižia kuopą ir kenkia jos bujojimui. Ir susikalbėk žmogau su tokiais gaivalais, jei esi mandras!

Jei jau parašymas pačių faktų į SLA. organą iš 304 kuopos politikierių darbuotės, kuriu nei pats kuopos pirmininkas nedrįsta užginčyti, yra šmeižtu ir kenkimu kuopos augimui, tai, vyrai, jųsų toki darbai yra didesniu šmeižtu ir išniekinimu SLA. tikslų ir tikrai kenkia kuopos ir visos organizacijos augimui. Jei jums nemalonu skaityti SLA. organe savo darbuotės išvadas, tai atsisakykite nuo savo partijinio akyplėšrumo SLA. kuopų gyvenime. Pašvęskite SLA. kuopų darbuotę vien savos organizacijos labui, o tuomet niekam nereikės iš jusų darbų išvadų daryti ir jums patiems nereikės nervuotis ir tokių nerimtų ir naivių pasiteisinimų daryti.

Pr. Žilvitis.

Kuopu Susirinkimai

Minersville, Pa. SLA. 13 kp. susirinkimas įvyks 6 d. liepos, 2 val. po pietų, Adomo Rinkevičiaus svetainėj, 153 Sunbury St. Visi nariai malonėkite susirinkti, nes yra daug svarbių reikalų apsvarstymui. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 13 kuopos.

Juozas Staneika — sekr.

Detroit, Mich. SLA. 21 kp. susirinkimas įvyks liepos 6 d., 2 val. po pietų, Lietuvių svetainėj, Dix ir 25-tos gatvės. Visi nariai ir narės yra kviečiami skaitlingai susirinkti į šį susirinkimą, nes turim daug svarbių reikalų išspręsti. Taipgi turėsim išrinkti darbininkus į busimą išvažiavimą ant Sugar Island, liepos 13 d. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 21 kuopos.

Kazys Butis — sekr.

Milwaukee, Wis. SLA. 177 kuopos susirinkimas įvyks 6 d. liepos, 2:30 val. po pietų, 861 1-st Ave. Malonėkite visi nariai ir narės atsilankyti, nes turime daug svarbių reikalų apsvarstyti. Taipgi turėsime apkalbėti pikninko reikalus, kuris įvyks 3 d. rugpiučio. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 177 kuopos.

J. Virbickas — sekr.

Newark, N. J. SLA. 245 kuopos pusmetinis susirinkimas įvyks 3 d. liepos, Lietuvių svetainėj, 180—2 New York Ave. Pradžia 7:30 val. vakare. Visi nariai malonėkite atsilankyti, nes turime daug svarbių reikalų apkalbėti. Taipgi neužmirškite užsimokėti mėnesinius mokesčius. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 245 kp.

J. Šaliunas — sekr.

Woodlawn, Pa. SLA. 247 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 6 d. liepos, 6:30 val. vakare, Jono Einikio kambary. Malonėkite visi nariai ir narės atsilankyti į šį susirinkimą, nes randasi daug svarbių reikalų aptarti. Taipgi užsimokėti užvilktas mokesnis. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 247 kuopos.

J. Plečkaitis — sekr.

Cleveland, Ohio. SLA. 136 kuopos susirinkimas įvyks 2 d. liepos, 7:30 val. vakare, Lietuvių svetainėj. Visi nariai kviečiami skaitlingai atsilankyti į šį susirinkimą, nes turime svarbių reikalų apsvartymui. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 136 kuopos.

S. Cerauka — sekr.

Westville, Ill. Pranešame visiems gerb. narėms ir nariams, kad SLA. 18 kp. susirinkimų laikymo dieną yra pakeista. Dabar 18 kp. susirinkimai bus laikomi pirmą nedėldienį kožno mėnesio. Sekantis susirinkimas įvyks liepos 6 d. Malonėkite atsilankyti visi nariai ir naujų narių atsiveskite visi po vieną.

K. P. Jokubaitis — sekr.

Worcester, Mass. SLA. 57 kp. susirinkimas įvyks 6 d. liepos, 1 val. po pietų, 29 Endicott gat. Kadangi susirinkimai visuomet atsibuna kaip 2 val. po pietų, bet vasaros laiku, norint visiems išvažiuoti į laukus, dabar susirinkimai prasidės ankščiau. Malonėkite visi nariai pributi į laiką.

J. Skliutas — pirm.

Wilkes Barre, Pa. SLA. 35 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks liepos 6 d., 1924 m. B. Pateliuno svetainėje, 53 Bank St., 2 val. po pietų. Visi nariai kviečiami skaitlingai atsilankyti, nes bus delegatų raportai išduodami iš 33 SLA. Seimo ir taipgi turime daug dalykų apsvarstymui. Taipgi nepamirškite atsivesti naujų narių prisirašymui prie 35 kp.

C. S. Kasparas — sekr.

Harvey, Ill. SLA. 289 kp. pusmetinis susirinkimas įvyks liepos 3 d., 7 val. vakare, paprastoje svetainėje. Gerbiamieji nariai ir narės, malonėkite visi susirinkti ir naujų narių atsivesti prisirašymui. Taipgi turim daug svarbių dalykų apsvarstymui.

Valdyba.

Brooklyn, N. Y. SLA. 38-tos kuopos pusmetinis susirinkimas bus nedėlioje liepos (July) 6 d., 2 val. po pietų, svetainėje po num. 260 Humboldt St. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti ir užsimokėti savo duokles. Atsiveskite naujų narių prisirašymui prie SLA. 38-tos kuopos.

A. Lesniauskas — sekr.

Roseland, Ill. SLA. 139 kp. pusmetinis susirinkimas įvyks subatoje, liepos 5 d., 7:30 val. vakare, „Aušros" kambariuose, po num. 10900 So. Michigan Ave., antros lubos. Ant šio susirinkimo bus atskaita iš kp. stovio ir delegatų raportai iš SLA. Seimo. Todel nepamirškite.

Kviečia Valdyba.

EKONOMIŠKOMS MOTERIMS.

Kam jums bereikalingai leisti pinigus pirkimui reikalingų namams reikmenų, kuomet jųs galite jas gauti visiškai veltui. Jųs paprastai kasdien išnaudojate blešinę pieno savo namuose. Kodel tat nenaudoti BORDEN'S STAR ir MAGNOLIA pienų, kurie už savo leibelius suteikia šitas brangias namų reikmenas? THE BORDEN KOMPANIJA, kad supažindinus kuodaugiausiai šeimininkių su savo puikiomis pieno rušimis ir tomis dovanomis, kurias duoda šitie leibeliai, padaro specialį pasiulymą šeimininkėms. Kitoje dalyje šio „Tėvynės" numerio išspausdiname tą specialį pasiulymą. Perskaitykite jį ir išpildę kuponą susipažinkite su tuo pasiulymu.

NEPAPRASTOS IŠKILMĖS ŽEMAIČIŲ SOSTINĖJ.

(Tąsa nuo 1 pusl.)

lietuvių rubais ir rutų vainikais ant galvų. Stovi jos susimąsčiusios, lyg nuskridusios mintimis į tolimąją praeitį. Senovės laikai šį vakarą atsiveria. Visur tylu, net ir ežeras paliovė bangavęs, klausosi ir žiuri, kas čia taip nepaprasta.

Kurenasi ramiai ugnis, kurios prieglobsty tarp medžių skamba karžygiški žodžiai, iš kurių girdisi didis pasiryžimas laukiamajam darbui. Nutilus žodžiams, pasigirdo dainų aidai, kurie skendo nakties šešėliuose.

Grįžta nuo kalno žmonės, lyg užburti to viso. Draugelis nyko į šalis, skirdamiesi iš minios. Eina visi linksmi, bet kiti gal jau nuvargę, sveikinasi su draugais ir pažengę keletą žingsnių, dingsta tamsoj. Bet daugelis moksleivių tvirtai pasišventusių dirbti tėvynei, ėjo dar 4 kilometrus už miesto, padegti laužo Džiugo piliakalnin. *Visuose Lietuvos piliakalniuose šį vakarą liepsnoja ugnys, gaivindamos atvėsusias lietuvių širdis. Tepamato į padanges kilstančias liepsnas musų broliai vilniečiai; tegu jie jaučia, kad mes esame pasiryžę eiti jiems pagalbon,* kad galėtume ir vėl visi buti prieglobsty motinos-tėvynės.

* * *

Išaušo linksmas gegužės rytas. Saulutė šypsosi žiurėdama iš aukštojo dangaus. Anksti sukilę paukšteliai budina nuvargusius žmones. Ir jie tartum atjaučia tą linksmąją šventę.

Bet jau 9 valanda — prasideda pamaldos. Mokiniai ir organizacijų nariai, susirikiavę eilėsna ėjome bažnyčion, kiekvieni po savo vėliavomis. Prasidėjo iškilmingos pamaldos. Iš visų akių spindėjo džiaugsmas ir pasiryžimas. Visų sielas užviešpatavo šventas ramumas, tik giesmių aidai lyg pergali tą visą. Pusėje mišių prasidėjo kun. P. Maželio pamokslas. Pirmais žodžiais jis užviešpatavo klausytojų sielas. Pradėdamas žodžiais: „Man gaila tų, kurie yra pavergti ir prispausti" ir tt. Tuos šv. Rašto žodžius jis pritaikino pavergtiesiems vilniečiams, kurie yra sunkiai skaudžiami svetimos kulturos ir žiaurių priešų. Kad jiems pagelbėjus, mums reikia veikti ne tik žodžiais, bet gyvu veiksmu ir pavyzdžiu. „Mums reikia ne tuščių murų ir pilių", sakė jis toliau: „bet brolių sielų" ir tt.

Pasibaigus pamaldoms, minios žmonių, kupini tėvynės meilės, paskatinti gražiais pamokslininko žodžiais, ėjo iš bažnyčios švęsti toliau iškilmingąją šventę. Sugriežė triukšmingai orkestras ir pasigirdo linksmos tautinės dainos. Visa procesija ėjo pro Taikos Teisėją, gimnazijos link. Taip bežygiuodami pasiekėme Gedimino kalną. Ir tuoj prasidėjo sodinimas „Vilniaus" medžio". Tuo laiku buvo sakoma daugel prakalbų, kuriomis vis kuo greičiau skatino atsiimti iš lenkų Vilnių. *Tos kalbos sujaudino net visą aplink stovinčią minią.*

Pasibaigė čia visos apeigos ir visi grįžome prie vakar pradėtojo darbo. — Ėjome rauti medžių p. Goeldnerio sodan, skirdami kiekvienas gražiausią. Susirinkome visi su išrautais medžiais pas p. Goeldnerio namą, kur sustoję ratan, nuoširdžiai padėkojome už medelius.

Prasidėjo sodinimas. Visi stengėsi kuogeriausiai pasodinti, kad prigytų, nes gal daugelis musų dar po kiek metų atsilankys ton vieton ir, radęs jau didelį medį, savo sodintą, prisimins tą dieną, kurią tiek triusė del jo. Tuo baigėsi tos iškilmingos apeigos Telšiuose.

* * *

Toji „Vilniaus ugnis" užkurė jau prigesusias širdis ir atgimdė į darbą, kaip pavasaris gamtą. Tik varykyme pradėtąjį darbą! Daugiau ištvermės, vilties ir noro, o mes laimėsim!...

Ig. Serapinas.

Pabaigė Aukštąjį Mokslą

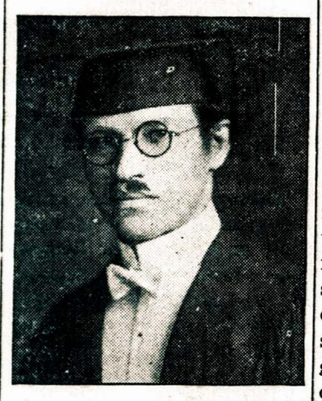

Al. Margeris, M. D.

Šiomis dienomis Chicagoje pasekmingai užbaigė medicinos mokslus gerai amerikiečiams žinomas veikėjas Al. Margeris. Dar besimokindamas jis parodė didelį dirbštumą populerizavime medicinos mokslų tarp lietuvių ir parašė ne vieną gražų staipsnį iš medicinos srities.

Dr. Al. Margeris tačiaus ketina ir toliaus gilinties savo mokslo srityje, kuriai studijuoti ištikro nėra galo. Kaipo studentas, Dr. Al. Margeris labai žingeidavo proto ir nervų srities klausimais, dabar-gi, budamas daktaru, ketina specializuotis proto, nervų ir moterų ligose ir chirurgijoj ir paimti pridėtinį kursą Chicagos universitete.

Kad užbaigus medicinos mokslus, Dr. Margeris turėjo ilgus metus mokintis ir jam teko buti studentu bent keletos mokyklų: pirmiausia jis rods mokinosi Valparaiso universitete, paskui Loyolos universitete, vėliaus Northwestern, pagalios Chicagos Medikalėje Kolegijoje, kurią ir baigė su dviem mokslo laipsniais: Mokslų Bakalauro (B. S.) ir Medicinos Daktaro (M. D.).

Viename pasikalbėjime Dr. Margeris išsireiškė sekamai: „Nors jau pusėtinai aukštojo mokslo pasiekiau, vienok man rodos, kad vis dar tik pradėdu mokytis. Tiek daug gerų dalykų mokslo rumuose yra. Nors sunku juos visus aprėpti, bet vis tik stengsiuos gilyn į tuos rumus eiti. Todel reikės vieną, kitą „Post Graduate" kursą paimti. Butinai reikės paimti iš chirurgijos, nervų ligų, moterų ligų, lyties ligų etc. Suprantama, darbo bus daug, bet ką-gi be darbo atsieksi? Mano pasiryžymu yra progresuoti ir gilintis į neišsemiamą medicinos mokslą. Proto ligų srityje manau dirbti tiktai del smagumo, — tai bus beveik pašalinis nuo medicinos praktikos darbas. Bet nervų ligų srityje, tai ištikrųjų sieksiu kuotoliausiai, nors jau ir dabar gana daug toje srityje dirbęs esu."

Taigi, kaip matome gerb. Dr. Margeris turi užsibriežęs didelius planus ir todel linkėtina, kad jam pasisektų to viso pasiekti. Ypač reikia atminti ir tas faktas, kad Dr. Margeris yra beturtis žmogus ir jam prisėjo mokslo siekti gana sunkiomis sąlygomis, kaip ir daugeliui kitų tokioje padėtyje esančių studentų. Vienok jisai visą laiką, taip sunkiose sąlygose besimokindamas, kartu dirbo ir lietuvių visuomenės švietimo dirvoje, laikraščiuose bendradarbiaudamas, prakalbas sakydamas, paskaitas laikydamas ir tt. Taipgi Dr. Margeris visą laiką išbuvo SLA. nariu ir beveik visuomet aktyviai dalyvavo visuose savo kuopos susirinkimuose ir parengimuose ir net visos apylinkės SLA. darbuotėje dalyvavo.

Ištikrųjų Dr. Margeris yra didelių pasiryžimų ir nesulaužomos energijos žmogumi. Reikia tikėtis, kad jis ir ateityje dirbs tuos prakilnius visuomenės švietimo darbus ir bus tikru pasididžiavimu Amerikos lietuviams kaip medicinos srityje, taip ir abelname musų gyvenime. Todel linkėtina Dr. Margeriui kuogeriausio pasisekimo visuose jo užmanymuose ir darbuose ir kartu išreiškiu savo džiaugsmą, kad musų draugas — SLA. narys aukštojo mokslo pasiekė. Sveikas daktare ir lai Tamstos žygius laimužė laimina!

Draugužis.

Lėkė Kaip Sakalas==Nutupė Kaip Vabalas

(Pavedu savo kritikams).

Žmogui šiame pasaulyje pasitaiko dribti nuo savo aukštų sumanymų taip žemai, kad tame kritime jis sudaužo dažniausia viso gyvenimo siekimus, savo garbę, ir savo gerą vardą. Nevienas gal dar atitaisytų savo klaidas ir gal dar išgalėtų vėl pakilti, bet žmonija, kaip šunaujos gauja, nutupdo vabalu. Pavyzdžiu galima butų daug surasti, bet atminsiu tik didį Lesepsą, Sueco kanalo kasėją, už Panamos kanalą nutubdytą teismo suole, ir nors musiškius, „lotų" pirkėjus: dirbodirbo, centą daužė į centą, indėjo pagalios į „lotus" didoką pinigų sumą, o praturtėti ne tik nepraturtėjo, bet dar visą, ką turėjo, prakišo — trumpai tariant, nutupė vabalu. Jam visų geriausia tada nutilti. Todel vieni — desperatai — galą sau pasidaro, kiti — išmintingesnieji — tveriasi ramesnio darbo ir dirba jau nežinomi plačiai visuomenei. Bet, neduok Dieve, jiems mėginti vėl sakalu skristi: niekas jiems netikės ir geriausius jų sumanymus išjuoks. Kai taip galvoju, nenoromis prisimenu Lietuvos elektrafikacijos kooperavimo budu idėją, kurią kelia kun. Kemešis, buvęs kitados, kaip teko girdėti, „greito praturtėjimo" šalininkas. Kun. Bumšas iš „Draugo" jam karštai pritaria, bet „Darbininko" bendradarbis Virakas visiems sako: „be pinigų nieko nebus, darbo varyti negalėsite: juk iš tuščio nei pats gudrusis Saliamonas nieko nepripiltų". Jo lupomis tikrai Saliamonas kalba, bet gaila, kad ir tas Saliamonas nutupia vabalu: jis pasirodo visai nemokytas! Jis net Lietuvoje gyvendamas apie ją nieko nežino ir turi drąsos tarti žodį net iš tos sryties, kur neturi jokio supratimo: pagarsėjusią „Nemuno kilpą" jis randa ties Druskininkais, kur lietuvis negali nosies įkišti, nors rašo apie „Galybės" sumanymą išnaudoti Nemuną lenkų sienos pusėje — ir jis gi mokina, kaip įtaisyti hidraelektros gamyklą. Jo pamokinimai turi tiek pat vertės, kaip jo Lietuvos geografijos žinjos. Todel apie p. Virako rašinius daugiau kalbėti nepriseina. Bet kai kritikos griebiasi kunigas Kemešis, baigęs universitetą; kai jis virsta iš nevykusiųjų „greito" praturtėjimo" pasekėjų į kooperacijos apaštalus, tai verta apie tat pagalvoti ir keletą eilučių parašyti: juk kun. Kemėšis bus iš tokių, kurie nori mėginti vėl sakalu skirsti...

Na, pažiurėsime, kaip jis yra pasirengęs į tą antrąjį bandymą. Visų pirma priminsiu, kad nors sakalas padangėmis skraido, bet vistik paskraidęs galiop nutupia. Kun. Kemešis tai žino ir iš anksto pasirengė nutupimui vietą: jis mat, nužiurėjo darbininkų dirvas ir saugiai jas daboja nuo „Galybės", kuriai rodo į išeivijos bankininkų ir biznierių pusę. „Šitie, girdi, bus su Lietuvos šimtaprocentiniams patriotams su gerb. prelatu-biznieriu K. Olšauskiu priešakyje tiks į draugovę." Darbininkus jis pavydžiai perspėja nuo „šimtaprocentinių patriotų" nors ir gražiai jie „čiulbėtų apie patriotizmą", bet pats sukasi naivumo rate, kai pradeda svajoti apie 5—6 nuošimčių kooperacijos biznį. Gaila, kad jis nemato gyvenimo, kur sunkiai uždirbtas darbininkų pinigas eina į kapitalistines bendroves, kaip ten barškinama didžiais nuošimčiais. Gyvenimas jį lyg visai nieko nepamokino, o maž tyčia jis praeina pro Bishopo ir panašių jam biznius, kur Lietuviai-darbininkai, išgirdę barškinimą didžiais nuošimčiais, sudėjo net, apie dešimt milionų dolerių, kurie dabar yra žlugę. Kun. Kemešį aš suprasčiau, jeigu jis, turėdamas omenyje šiuos žulikus, dėtų pastangas pridaboti lietuvių kapitalą, bet kaip jis, pripažindamas gerais ir naudingais Lietuvai „Galybės" sumanymus Lietuvą elektrofikuoti, išnaudojant jos upių pajėgas, stato tiems sumanymams pinkles ir kenkia Lietuvai ir lietuviams-darbininkams, tai aš statau jį į Lietuvos ir lietuvių-darbininkų priešų eilę — tiesa, nesąmoningą, nes Lietuvoje jis norėtų operuoti Kanados praktikos daviniais, kur elektra kainuoja kelius šimtus sykių pigiau, negu Kaune, ir žinoma, nenorėdamas blogo, privirtų tokios košės, kad darbininkai jį ir jo vardą keiktų. Mano kritiko nepraktiškumas prėkyboje ir pramonėje taip ir muša į akis, o naiviškumas, kuriuo jis stato klausimą: „kodel Kaune elektros kaina turėtų atseiti gyventojams kelis syk brangiau negu Kanadoje?" ir dar naivesnis atsakymas: „Mums visai neaišku" — verčia mane tėviškai patarti nemėginti skirsti sakalu, kad nenutupti vabalu; viena, darbininkai pinigų neduos ant 5—6%, jeigu jiems bus galimybės gauti kapitalistinėje bendrovėje 10 arba 20%, antra, naiviški klausimai mažina pasitikėjimą ir rengia dirvą, nepasisekimui. Beto kritikuojant mano brošiurą, kun. Kemešis pasikarščiavo, išėjo iš ribų, kurias numato diskusuojamas klausimas, ir įsivaizdinęs šv. Kazimiero vienuolynui pavojų, stojo jį ginti ir taip juodylu ir plunksna, kaip mokolu, švaistė į visas puses, kad apdrėbė prelato K. Olšauskio togą ir išmozojo seserų Kazimiečių pramintą švarų takelį. Tikras meškos patarnavimas!

Taigi kun. Kemešis nepagodojo šventenybių, kurias pats rodo kitiems, ir įžeidė toguotą didybę, kuri, kaip pasaulis stovi, dar nedovanojo mažesniesiems klaidų. Gyvenimo praktikoje, tat reiškia vabalu replioti, iki tol, kol pirmutinis išdykėlis nesumindžios. O tada dings kooperacijos idėja, kuriai bus tiek pat pakenkta, kiek darbininkams, kurie liko atstumti nuo „Galybės". Jeigu kada nors už tat darbininkai sumanytų keikti ką, tai manau tik kun. Kemešį — nes jis turės teisę prilyginti jo pasielgimą prie šunies iš pasakos, kuris gulėjo ant šieno kupetos ir lojo, kai jautis prisiartino. „Pats neėda ir kitam neduoda!" šnekant apie „prakilnius idealus", matomus per kooperacijos stiklus, reikėtų prisiminti tą pasaką, ir tokius mažmožius, kaip kad sakalai **nuo žemės** į padanges pasikelia.

Kas liečia prelato K. Olšauskio biznieravimo, tai aiškiai matau musų dvasiškijos tarpe pažiurų skirtingumą: kai kun. Kemešis apgailestauja Lietuvos kunigų kišimąsį į biznius, katalikų Bažnyčios Lietuvoje Vyriausybė už tat juos nebara... Matau, kad kun. Kemešis daro bandymą „prieš vėją pusti." O musų tautos ilga praktika aiškiai sako: „Prieš vėją nepapusi!" Ir čia kun. Kemešis pasirodo nepažabotu vėjavaikiu, neklausančiu senų žmonių patyrimo. Prancuzai pasakytų: „enfant gate" — išdykęs vaikas. Toks jis yra! Nežinau, kas jį bepataisys. Kad nors gerėtųsi „čiulbėjimais apie patriotizmą", tai turėčiau vilties pataisyti. Bet kai paklausęs ir paplojęs rankomis, pasako „gerai", o paskui drebia papeikimo žodžiu „neskaniu" — tai pasilieka tik ranka numoti ir praeiti.

Enfant gate!

Inž. Vl. Pauliukonis.

Autoriaus prierašas. Minėtas mano kritikas, kun. Kemešis buvo pažintas „ex ungue leonem" („liutą iš nagų" sako romėnai galima pažinti); parašo po savo raštu nedėjo. Atsakymą siunčiau tik į „Darbininką". Gavęs jį, kun. Kemešis visų pirmiausia norėjęs „man grąžinti su pagarba", bet apsiduręs pamatė kitą kelią, kurį inž. Pauliukonis gali rasti — ir nutarė talpinti „Darbininke", „nes darbininkams gali but įdomus", tačiau ne vieną mano raštą, „o drauge su atsakymais". Labai bus malonu pasiskaityti ir nemaža man garbė bus suteikta buti kritikuotu antrą kartą tokių asmenų, kaip kun. Kemešis, užsipelnęs Amerikoje musų „antrojo Valančiaus" garbę — juk mane patį tokia kritika stato ant lygios ir garbingos papėdės su didvyriais „Valančiais". Todel kaip lygus su lygiu ir įgijęs delei tat išdidumo, kalbėsiu toliau iš liuosos tribunos, kur „su pagarba" ar be pagarbos neprašys išlipti.

Vl. P.

STRAIPSNIS 77.

Baudimas.

Auklėjant kudikį reikia vengti žiauraus pabaudimo, kadangi jie nieko nežino kas gera, kas bloga. Kudikis seka savo palinkimus, ir jei jie neveda jį geron linkmėn, tai tėvų pareiga yra parodyti gerą. Perdaug tėvų yra apimti taip vadinamo „nedaryk" įpročio. Jei toki pašvęstų tik pusę tiek laiko parodymui kaip nukreipti kudikio noringą domę į kurį nors sveiką ir normališką kelią, tai turėtų kur kas linksmesnius vaikus. Kudikis yra opus tvarinys ir turi visus suaugusio norus bei palinkimus. Jei šie palinkimai nuolatos yra draudžiami, tai jis verstinai turės ieškoti kokio nors negeistino kelio ir išeigos.

Pagrindai Prižiurint Serganti Kudikį.

Jaunas kudikis, gavęs karštį, turi buti tuoj guldomas į lovą vėsiame ramiame ir gerai išvėdintame kambary. Reikia jam leisti ilsėtis ir miegoti kiek tik nori. Kudikis, kurs neramus, piktas, turi kokį nors skaudulį, bet be karščio, irgi taip pat lai daro.

Sergančio kambarį nereikia paversti į susirinkimų ruimą kumutėms ir kaimynams. Nors kudikis ir nesirgtų limpama liga, bet geriausia reikia jį atskirti nuo kitų vaikų iki liga pažįstama. Sekant šitą atsargą bus galima išvengti daugelio limpamų ligų plėtimosi.

Ar jusų kudikis verkia? Ar nervuojasi ir nerimsta? Jei taip, tai veikiausia jo maistas jam netinka. Jei negali žindyti savo kudikio, ir jei jis neauga nuo krutų pieno, duok jam Borden's Eagle Pieną — pieną, kuris laimingai išauklėjo šimtus tukstančių kudikių. Lengvai pagaminamas — tik atmiešk virintu vandeniu kaip mokinama. Per 65 metus motinos davė Eagle Pieną kaip vieną milžinišką sveikatos dovaną savo vaikams. Jį gydytojai rekomenduoja kudikiams, kurie menki ir sirguliuojanti, nes jis lengvai suvirškomas ir teikia pilno maistingumo.

Beto kad tinka kudikiui jis dar geriausis maistas nedapenėtam vaikui. Pažymėti tyrimai vesti mokyklos vaikų tarpe rodo, kad vaikai maitinami Eagle Pienu padidėjo abelnai imant septyniais svarais daugiaus, negu tie, kurie penėti paprastu bonkų pienu. Sek savo vaiką atydžiai. Pasverk dažnai. Atmink, kad nedasveriąs vaikas yra nedapenimas. Jaunas vaikas turi gauti du šaukštu Eagle Pieno kasdien atmieštu trimis ketvirtadaliais puodelio šalto vandens. Duok patyčiais ir po pietų. Senesni vaikai dažnai jį labiau mėgsta su ginger ale, vaisių sunka, suplaktu kiaušiniu ir skanskoniu.

Skaitykit šiuos straipsnius kas savaitę ir pasidėkit ateičiai.

ŽMONIŲ SVEIKATA

F. L. Inf. Service Straipsniai.

KAIP APSIGINTI NUO ŽIURKIŲ NAMUOSE.

Švarumu ir tvarkumu galima pelių ir žiurkių nusikratyti ir priversti jas kitų buveinių ieškoti. Paslėpus valgius taip, kad nebutų joms prieinami, panaikins jas visai. Nors tas nevisuomet galima, bet juo arčiau to laikysimės, juo lengviau galėsime jas išnaikinti.

Svarbiausias valgio slėpimo budas yra dėti jį į tokius indus, kur nebus galima joms įsigauti, išmatas dėti į gerai užsidarančius kibirus, ir stengtis kuošvariausiai ir tvarkiai namus užlaikyti. Netik kad maisto ir buveinės stoka žiurkėms naikina jų vaisinimasi, bet didinantis alkiui, lengva jas užnuodinti ir sugauti.

Geriausis budas žiurkių naikinimui, tai jų užnuodijimas ir patariama, kur tik galima, saugiai pavartoti sekamus nuodus: Milteliai vadinami „barium carbonate'' (angliarukštinė druska) yra labai pigus ir yra tinkamiausi žiurkėms nuodai. Neturi nei kvapo nei skonio, taip kad žiurkės turi užtektinai laiko atsitraukti ir sugrįžti į savo urvus prieš pastipsiant.

Įvairus sląstai.

Įvairus sląstai, atskirai vartojami, netik žiurkėms duoda progos pasirinkti valgį, bet ir pašalina nuožiurą. Šie valgiai sumaišant su „barium carbonate'' patariama naudoti žiurkių bei pelių nuodijimui:

1) ***Mėsos ir kitoki dalykai.*** Malta mėsa, dešra, žuvis, kepenos, lašiniai ar suris.

2) ***Daržovės ir vaisiai.*** Plonos riekutės obuolio, „tomeitės'' ar agurko; virtų kornų, morkų ar keptų saldžių bulvių.

3) ***Iš grudų.*** Avižų, duonos, miltų ar pirago. Valgio liekanas galima sunaudoti.

Slastuose maistas turi buti šviežiai ir gardžiai sutaisytas.

Kaip Prirengti.

Milteliai „barium carbonate'' turi buti gerai sumaišomi su maistu, imant vieną miltelių dalį ir keturias maisto dalis. Reikia dadėti vandens, kad padarius jas šlapiomis. Vilionės, kurios esti panašios košei, yra labai žiurkių mėgiamos.

„Barium carbonate'' yra barstomas ant obuolio riekučių, kurios turi buti plonos.

Kaip Paskirstyti Nuodus.

Reikia dėti po šaukštuką įvairių vilionių, tose vietose kur žiurkių labiausiai lankoma. Reikia jas dėti ant popierukų ar pagalukų, kad paskui but galima patogiai išmesti.

Bet geriausis budas yra dėti po šaukštuką į mažus maišiukus, užrišti juos ir padėti žiurkėms prieinamose vietose. Vilionės, tokiu budu paskirstytos, pašalins nuožiurą ir žiurkės greičiau jas ims, negu kad butų patogiai padėtos.

Pasarga. Milteliai „barium carbonate'' yra lengvas nuodas, bet kartais gali buti pavojingu. Reikia laikyti neprieinamose vaikams vietose. Tuos miltelius galima gauti visose aptiekose.

KAS YRA DŽIOVA.

Džiova yra liga, pasidaranti iš priežasties kokio nors augimo plaučiuose, arba paprastai, kokioje nors kitoje kuno dalyje. Šis augalas yra mikroskopinis peras vadinamas „tubercle bacillus''. Tie perai gamina ir išduoda nuodus, kurie užmuša gyvybę aplink save. Daugindamies jie plečiasi išpalengvo ar greitai, per visus plaučius, gale užmuša ir žmogų, kuriame randasi. Vėliausiu laiku, yra atrasta, kad tie perai dažniausiai įsigauna į kuną kudikystėje ir esti neveiklus tol, kol nepasitaiko jiems proga pradėti augti. Ir tai yra, kada kunas nusilpnėja. Visiškai sveikas kunas tiems perams nepageidaujamas. Persidirbimas, nešvarios gyvenimo ar darbo vietos, blogas valgis, girtybė, ir nekurios ligos, nusilpnina kuną ir duoda progos perams vystytis. Jeigu kunas taip nusilpnintas nėra greitu laiku tvirtinamas tinkamu gyvenimu, džiova išsiplės. Šis išsiplėtojimas yra daromas išpalengvo ir laipsniškai, taip kad ligonis gali dar išgyventi nuo dviejų iki dešimt metų. Nekuriuose atsitikimuose ligos žengimas pirmyn yra taip greitas, kad ligonis miršta šešių savaičių laikotarpiu.

Ant laimės džiovos perai nelengvai auga žmogaus kune. Visi sutvėrimai turi mažiau ar daugiau pasipriešinimo jėgos atsigynimui nuo tų perų. Gyvulių tarpe kiaulė beveik neturi jokios jėgos atsigynimui nuo tos ligos, o ožkos jokiu budu nebutų galima užveisti tais perais. Žmonėse, Indijonai ir Negrai labai silpni atsigynimui prieš juos, ir kai apserga, dažniausiai greit miršta. Baltosios rasės žmogus, priešingai, turi nepaprastą galę atsigynimui. Turi gyventi begalo vargingai ilgą laiką kad užsikrėtus, išimant kudikystės laiką, kada galima labai lengvai ir greitai užsikrėsti.

Pirmiausis tų perų veiklumo ženklas kune yra atsiradimas, dažniausiai plaučiuose, mažo guzuko, vadinamo džiovos spuogučiu. Egzaminuojant tą guzuką mikroskopu, galima matyt kad tai kruva negyvų plėvelių kuriose perai jau gyvena. Aplink tą guzuką yra celelių eilė apsigynimui užkariaujant perus. Jei tų perų nuodai yra užtektinai tvirti, arba jei celelės aplink perą persilpnos, jos bus sunaikintos ir išpalengvo daugiau ir daugiau plaučių plėvelių bus sunaikinama. Ir taip plečiasi kol beveik visi plaučiai pagadinti. Kada negyva plėvelių kruva pasiekia oro triubelę, žmogus ją iškosti lauk ir josios vietoj pasilieka skylės. Kada ta skylė didėja, kiti perai įsigauna išlauko ir gelbsti džiovos perams plėtotis, kurie gale priveda prie džiovos.

Bet, jeigu kunas užlaikomas tinkamose aplinkybėse, gerai valgant, gaunant užtektinai tyro oro, jo celelės bus taip tvirtos, kad perų nuodams užatakavus jas, jie negalės jų užmušti, bet tiktai suerzins. Tas suerzinimas permaino celeles iš apvalių į ilgas, kurios išlengvo kietėja kol padaro tvirtą sieną apie perus ir neleidžia jiems plėtotis.

Džiova yra tai kova tarp perų, kurie įsigauna į kuną, ir celelių. Jei tos celelės gerai maitinamos ir prižiurimos, jos pergalės, uždarydamos ir galų gale užmušdamos perus. Bet jei celelės apleidžiamos, ir neprižiurimos gerai, perai išpalengvo užmuš jas ir bus žmogaus mirties priežastimi.

PIENO SRIUBOS.

Pieno sriubos yra geras budas suvartoti netiktai pieną, bet suvartoti skystimą nuo kitų virtų daržovių ir maistų. Gaminant tokias sriubas prie kiekvieno puoduko (pieno ir kitų daržovių skystimo) reikia pridėti pusę šaukšto miltų ir vieną šaukštą sviesto ar kito riebumo. Galima paskoninti sriubą su cibuliais, kornais, kopustais, žirniais, bulvėms, tomatėms, saliera, špinakais, salmonu ar kitos žuvies, arba sutarkuotu siuriu.

Vaikams, kurie nemėgsta gerti pieno, patiks pieno sriuba ir tokiu budu bus galima jiems duoti paskirtą saiką pieno kasdien, taip sako Jungtinių Valstijų Agrikulturos Departamentas.

Pagaminti daržovių sriubą konservuojant mineralus ir vitaminus, kurie pagelbsti vaikų augimui, reikia žalias daržoves plonai sukapoti ir virti į mažai vandenio pakol suminkštėja, tada pridėti pieną su miltais. Tokiu budu visas skystimas suvartotas. Kiaušinių tryniai įdėti į sriubą prieš valgant padaro sriubą geresne.

Galima pieną sunaudoti žuvies sriubose. Prie dviejų puodukų pieno arba pieno ir vandens reikia vartoti vieną puoduką sukapotų bulvių, vieną svarą žuvies ir keturis krekerius. Cibuliai arba riebumas nuo sudytos kiaulienos paskonina sriubą. Galima vartoti mažiaus žuvies. Pirmiaus reikia virti žuvį ir bulves piene ir vandenyje, išimk visus žuvies kaulus ir pridėk miltus. Krekerius įdėti paskiausia.

Kiti gardųs, panašųs valgiai pagaminti vartojant vieton šviežios žuvies sudytą treską arba džiovintos jautienos. Kitos daržovių sriubos pagamintos iš šabalbonių, supiaustytų morkų ir kitų daržovių vieton žuvies.

V I E N Y B Ė
Liaudies Universitetas.

Tas, kuris turi 37 metų „Vienybės" komplektus, turi namuose turtą, kurio kulturinė vertė atstoja pagarsėjusią pas amerikonus „Five Foot Book Shelf" išleistą Harvardo universiteto prof. pagelba.

Ir kiekviename numery „Vienybės" kulturos turtas didėja eilėmis, apysakomis, mokslo straipsniais, žiniomis iš visų pasaulio kraštų ir Lietuvos.

Keturi doleriai ant metų reiškia truputį daugiau kai centas į dieną. O už juos gausite „Vienybę" kas antrą dieną ir džiaugsitės kas dieną.

V I E N Y B Ė,
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

DABAR UŽSIRAŠYK
"AMERIKOS LIETUVĮ"

Amerikos Lietuvis, sąvaitinis laikraštis ramių pasiskaitymų, naudingų moksliškų straipsnelių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražų sieninį kalendorių. Užsirašykit dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėt Amerikos Lietuvį, pardavinėt knygas ir gražias laiškam popieras.

Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokit taip:

"AMERIKOS LIETUVIS"
15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

Naujas Savaitinis Amerikos Lietuvių Laikraštis
"VARPAS"
EINA KAS ŠEŠTADIENIS

Kaina Metams Suv. Valstijose $2.00
Pusei metų 1.00
Užsienyj ir Lietuvoj metams 3.00
Pusei metų 1.50

Jeigu norit pasiskaityti tikrų ir teisingų žinių, skaitykit „VARPĄ", kuris, nieko neužkabindamas, paduoda ir nušviečia tik įvykius. Indėk į konvetrą dvidolerinę ($2.00) ir pasiųsk „Varpo" Administracijai, o gausi jį.

„V A R P A S",
3251 So. Halsted St., Chicago, Ill.

T Ė M Y K I T E !
Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluotas Veikalas Antgalviu
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos musų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma musų visuomeniški santykiai išeivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apsipažinsite su Amerikos lietuvių istoriją.

Kaina ——— $1.50
Drutame apdare $2.00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės" Administraciją šiuo adresu:

"TEVYNĖS" ADM.,
307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

Biznieriai Garsinkitės „TĖVYNĖJE".

KALENDORIUS!

Kiekvieno žmogaus gyvenime butinai yra reikalingas Kalendorius, kad turėti kaipo informaciją: apie šventes, istorinius įvykius ir šiaip gerų pasiskaitymų. Sandara šiais metais kaiptik ir išleido tokį Kalendorių, kuriame telpa daug eilių, informacijų ir šiaip naudingų skaitymų. Kalendoriaus kaina tik 25c. Tad prisiųsk pašto ženklialiais, o Kalendorius Tamstai bus pasiųstas. „Sandaros" savaitinio laikraščio prenumerata metams Amerikoje $2.50, Lietuvoje $3.00. Kas užsirašys „Sandarą", tas gaus Kalendorių kaipo dovaną.

S A N D A R A,
327 E Street, So. Boston, Mass.

D I R V A
Mokslo, Literaturos ir Politikos Savaitraštis
Išeina Penktadieniais, 8 puslapių, didelio formato, visuomenės laikraštis.

Prenumerata metams $2.00
Lietuvon metams $3.00

Pusei metų pusė kainos.

„D I R V A"
3352 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

„Dirvos" Agentura Siunčia Pinigus į Lietuvą ir Partraukia Gimines į Ameriką.

SIŲSKIT PER
NAUJIENAS
PINIGUS LIETUVON
To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.
Chicago Ill.

'Lietuvos Kariuomenė'

Kas iškovojo Lietuvai nepriklausomybę?
LIETUVOS KARIUOMENĖ.
Kas saugoja Lietuvos rubežius?
LIETUVOS KARIUOMENĖ.
Kas palaiko Lietuvoje tvarką?
LIETUVOS KARIUOMENĖ.

Ką reiškia „Lietuvos Kariuomenė?"
Veikalas „Lietuvos Kariuomenė" turi 100 gražių paveikslų; yra tai pirmutinis paminklas kokį pastatėme pirmutiniems Lietuvos karžygiams, aukojusiems Lietuvos Laisvei savo kraują ir gyvastį.

„LIETUVOS KARIUOMENĖ"
atrasite aiškiausius aprašymus visų tų sunkenybių, kokias pergyveno Lietuva, kurdama savo Valstybę ir organizuodama savo kariuomenę.

„LIETUVOS KARIUOMENĖ"
taip kaip veidrodis parodo musų žmonių kovą su Lietuvos laisvės priešais: Vokiečiais, Rusais, Lenkais.

„LIETUVOS KARIUOMENĖ"
didelio formato 7 x 10 colių, labai graži popiera taip, kad paveikslai patalpinti tarpe teksto daro įspudį kaip kokio brangaus albumo. Tuose paveiksluose rasi ne vieną pažįstamą sau asmenį ar tai Lietuvos veikėjų tarpe, arba tarpe Lietuvos kareivių ginančių Lietuvos Laisvę ir neprigulmybę nuo Lietuvos priešų.

„LIETUVOS KARIUOMENĖ"
labai pigus veikalas palyginus su daugelis kitų veikalų, su prisiuntimu kainuoja $1.50
Ta pati odos apdarais $2.50
Ta pati odos apdarais, paauksuotais kraštais $3.00

LITHUANIAN ALLIANCE OR AMERICA,
307 West 30-th Street, New York, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

Juokų Vakaras Butėno Paramai.

Kai jau žinome Brooklyne yra susidaręs Jono Butėno paramos fondas, kuris visomis išgalėmis stengiasi sudaryti pinigų paramai Italijoj besimokinančio Amerikos lietuvių dainininko Jono Butėno. Šis fondas rengia gražų juokų vakarą birželio 28 d., š. m., Clinton Parke, Maspeth, L. I. Vakaras prasidės 6 val. vakare ir tęsis iki vėlumos. Bus sulošta juokinga komedija „Šalaputris". Vaidinime dalyvauja žymiausi lošėjai — Petronėlė Mažeikaitė, Jonas Valentis, K. B. Kriaučiunas ir kiti. Koncertinę vakaro dalį išpildys p-lė A. E. Salaveičikiutė iš New Britain, Conn. ir vietiniai dainininkai: K. J. Kriaučiunas, F. Morkus ir F. Stankunas. Jie žada šiuo kartu padainuoti linksmiausias liaudies daineles, kad šis vakaras butų tikrai linksmybių vakaru. Lošimas prasidės 8 val. vakare. Prieš ir po lošimui bus šokiai prie puikios muzikos. Įžanga tik 50 centų.

Patartina Brooklyno ir apylinkės lietuviams skaitlingai atsilankyti į šį tikrai puikų vakarą, nes tuo budu praleisite linksmai ir smagiai laiką ir taipgi kartu pagelbėsite suteikti medžiaginę paramą Amerikos lietuvių mylimam dainininkui, kuris budamas neturtingu siekia aukštesnio išsilavinimo muzikos ir dainos srityje, kad tuo budu pastojus pilnai naudingu lietuvių muzikaliam pasauliui. Ypač jaunimas turėtų skaitlingai į šį vakarėlį atsilankyti, nes netankiai pasitaiko progos tokius linksmus vakarėlius lankyti.

Butėno draugas.

Išvažiavo Lietuvon.

Birželio 11 d., laivu „Aquitania", išplaukė atgal į Lietuvą dailininkas Antanas Žemaitis, kuris atvyko Amerikon prieš porą su virš metų rinkti aukų Lietuvos Šaulių Sąjungai ir iki šiol buvo Šaulių Sąjungos atstovu Amerikoje. Kartu su gerb. Žemaičiu išvažiavo ir jo šeimyna — d-rė Žemaitienė ir jų dukrelė Giedrytė.

Prieplaukoje buvo susirinkęs gražus burelis New Yorko-Brooklyno lietuvių darbuotojų gerb. Žemaičių šeimynos palydėti ir su jais atsisveikinti. Linkime gerb. Žemaičiams laimingai pasiekti Lietuvą ir tenai darbuotis šviesesniai Lietuvos ateičiai, keliant jos dailę ir kulturą.

Vokietijos Markės Neturi Vertės.

Ko šiandien yra vertos Vokietijos markės, tai kuoaiškiausiai parodo žemiau telpančios ištraukos iš Berlyno Deutche Banko laiško, kurį aplaikė Pennsylvania Exchange Bankas (buvęs Baltic States Bankas) New Yorke. Minėto banko vice prezidentas p. Bush pridavė tą laišką, kad paskelbus „Tėvynės" skaitytojų žiniai, kokia vertė yra Vokietijos pinigų, nes svarbu yra ta aplinkybė, kad tai praneša pats Vokietijos žymiausis bankas. Tame laiške tarpe kitko sekoma sekamai:

„Aplaikėme Tamstų prisiųstą čekį ant 100 milionų markių, kad jį kreditavus p. Clemente's sąskaitai musų knygose. Vienok su dideliu apgailestavimu turime pranešti, kad yra per maža ir beveik visiškai be vertės suma, kad ją įrašius į musų knygas. Šiame atsitikime mes norime atkreipti Tamstų domę į tą faktą, kad nėra jokios galimybės įrašyti į knygas 100 mil. markių ir todel tuos pinigus Tamstoms grąžiname ir prašome sugrąžinti jų savininkui. Kad suteikus Tamstoms tinkamą iliustraciją šios sumos mažumo, turime pareikšti, kad vienas fėras Berlyno tramvajuose kainuoja 150 bilionų markių, arba apmokėjimas šito laiško, kurį Tamstoms siunčiame, kainuoja 300 bilionų markių dabartiniu laiku."

Tai prie ko Vokietijos pinigai nuėjo. Jei nori pavažiuoti Berlyno tramvajum, tai turi buti net bilionierius.

Demokratų Konvencija.

Pradžioje šios savaitės prasidėjo New Yorke Demokratų partijos konvencija. Prie šitos konvencijos jau buvo rengiamasi iš anksto, kad butų galima tinkamai sutikti delegatus ir svečius. Madison Squire Garden svetainė puikiai įrengta ir išpuošta, kurioje bus laikomi konvencijos posėdžiai. Tikimasi didelio skaitliaus delegatų ir svečių ir pranašaujama, kad konvencija bus pusėtinai triukšminga. Kandidatais į prezidentus daugiausiai kalbama ir agitacija varoma už New Yorko valstijos gubernatorių Smith ir velionio Wilsono žentą McAdoo. Kuris jų laimės nominaciją, tai sunku pasakyti, bet greičiausiai bus nominuotas McAdoo arba kuris kitas, nes p. Smith yra Rymo katalikų tikybos, o amerikonai laikosi tos tradicijos, kad tik protestantų tikybos žmogus gali buti Jung. Valst. prezidentu. Taipgi New Yorko policijos departamentas paskyrė net 1,200 policistų, prižiurėjimui tvarkos apie svetainę ir gal net palaikymui tvarkos ir pačioje svetainėje, taipgi apsaugai delegatų, kad nebutų apiplėšti ar kitaip nuskriausti.

J. Vaičkaus Dramos Teatro Vieša Padėka.

Musų kulturingo darbo sekmingas plėtojimas priklauso nuo pačių lietuvių susipratimo. To nestingame. Teatras išvykęs į gastroles susilaukė karštos paramos iš vietos veikėjų. Tas palengvino Teatro gastroles ir sutaupė dalyvių energiją. Nuoširdus tautiečių atsilieipimas patikrina gražią ateitį teatrui. Teatras tai įvertindamas, reiškia žemiau pažymėtiems kuoširdingiausią ačiu:

Philadelphia, Pa.: pp. Dr. Klimui, Griniui, J. Balinskiui, M. Menkelevičiui, J. Ivanauskui, A. Meškauskui, panelėms Tamošaitėms ir P. Lukoševičiui. (Spektaklis Lietuvių Muzikos salėje 24 birželio).

Antras spektaklis bažnytinėje salėje 26 d. birželio. Kun. klebonui Kaulakiui, pp. Jankui, A. Užumeckiui, K. Raguckiui, K. Kisieliui, Briedžiui, J. Daugėlai ir panelėms K. Augaitei, E. Mickunaitei ir Briedžiutei.

Baltimore, Md. (Šv. Alfonso parapijinėje salėje spektaklis 27 birž). Klebonui kun. Lietuvninkui, pp. P. Ramoškai, J. Čiapkauskui, A. ir V. Strazdauskiams ir Petrui Stului.

J. Dikinis,
J. Vaičkaus Dramos Teatro sekretorius, Dramos artistas.

Išvyko SLA. Seiman.

Sekmadieny, birž. 22 d. išvyko į SLA. Seimą, kaipo delegatai sekami SLA. darbuotojai: 126 kuopos delegatai — A. B. Strimaitis, L. M. Vasiliauskas, J. V. Liutas, J. Vitkauskas, p-lė M. Draugeliutė, S. E. Vitaitis ir SLA. Sekretorė p-lė Jurgeliutė. 83 kp. delegatai — A. Mikalauskas, A. M. Augunas ir Pr. Raškinis. Taipgi teko girdėti, kad išvyko ir kiti trys 83 kp. delegatai — p-lė E. Jeskevičiutė, J. Siurba ir A. Verkutis. O 38 kp. delegatas — K. Strumskis išvyko antradienio — birž. 24 d. vakare.

Išvažiavo Lietuvon Dr. M. Devenis.

Birželio 21 d., laivu „Albert Ballen," išplaukė iš New Yorko į Lietuvą Dr. M. Devenis iš Waterbury, Conn., SLA. 11 kuopos darbuotojas ir daktaras-kvotėjas. Pakeliu į Lietuvą Dr. Devenis žada sustoti Londone kokiai savaitei laiko, kad atlankius visasvietinę parodą. Lietuvoje užtrukti gerb. Daktaras mano kelis mėnesius ir grįž atgal į Ameriką apie rugsėjo mėn. pabaigą.

Buvo atvykęs ir Dr. Devenio brolis — p. P. Devenis iš Waterbury, Conn., palydėti iškeliaujančio Lietuvon savo brolio ir abu gerb. darbuotojai atlankė „Tėvynės" Redakciją. Taipgi prieplaukoje išlydėti gerb. Dr. Devenio buvo susirinkęs gražus burelis ir Brooklyno-New Yorko veikėjų, jo draugų. Linkime gerb. SLA. darbuotojui — Dr. Deveniui laimingai pasiekti Lietuvą ir senoje savo tėvynėje linksmai paviešėti ir vėl laimingai sugrįžti atgal į Ameriką.

Atsilankė Svečiai „Tėvynės" Redakcijon.

Birželio 19 d. atsilankė „Tėvynės" Redakcijon p. Marčiulionis, Lietuvos Universiteto studentų „Neo - Lithuanijos" įgaliotinis, kuris tą pat dieną sugrįžo iš vakarinių valstijų. P-nas Marčiulionis pareiškė, kad jų misija pusėtinai pavykusi, nes jau dabar turi surinkę studentų bendrabučio statymui viršaus 7,000 dol. ir tikisi sudaryti iki 10,000 dol. Vadinasi, graži parama Lietuvos Universiteto studentų grupės sumanymui. Ponas Marčiulionis žada vykti atgal į Lietuvą liepos 5 d., o jo bendras p. Banaitis dar tulam laikui pasiliks Amerikoje, kad galutinai užbaigus pradėtąjį darbą.

Birželio 21 d. atsilankė „Tėvynės" Redakcijon p.p. A. Tulys, „Sandaros" naujasis redaktorius ir V. Čekanauskas, naujasis Sandaros sekretorius ir organo administratorius. Gerb. darbuotojai vyksta Bostonan, kad užimti jiems skirtas vietas ir prie progos, nors ir nedaug laiko turėdami, užbėgo atlankyti SLA. Centro.

Taipgi tą pat dieną atsilankė „Tėvynės" Redakcijon SLA. Kontrolės Komisijos narys p. B. Salaveičikas ir SLA. 34 kuopos sekretorius p. J. Gerdauskas iš New Britain, Conn., kurie vyksta į SLA. Seimą, kaipo 34 kuopos delegatai. Prie progos atlankė ir savo organizacijos įstaigą.

New Yorkas Pasaulio Finansų Centras.

New Yorko finansieriai tikrina, kad New Yorkas jau pastojo pasaulio finansų centru, nes čionai yra daugiausiai suplaukusių viso pasaulio pinigų ir Amerika turi apie $4,400,000,000 aukso. Vadinasi New Yorkas jau paveržė tą pirmenybę iš Londono, nes iki šiol pasaulio finansiniu centru buvo skaitomas Londonas. Dabar tą vietą užima New Yorkas.

Pareiškimas SLA. 126 Kuopos Nariams.

Šiuomi pareiškiu visiems S. L. A. 126 kuopos nariams, kad iš priežasties šventės, (Fourth of July) SLA. 126 kuopos susirinkimas perkeliamas iš 4 dienos liepos į 11 dieną liepos. Visi nariai ir narės yra kviečiami skaitlingai atsilankyti susirinkiman 11 dieną liepos ir užsimokėti savo mėnesius mokesčius. Taipgi šiame susirinkime delegatai išduos raportus iš SLA. 33-čio ir 6-to Dvimetinio Seimo.

M. Aušriutė — sekr.

Degtinės gamyba.

Per pirmus šių metų 4 mėnesius pagaminta 1.896.659 litrai 40° stiprumo degtinės ir 97.649 litrai 95° spirito. Per tą pat laiką parduota 1.803.407 litrai degtinės ir 80.917 litrų spirito, viso 10.462.195 litų sumai.

VAIKO sveikata labiausia priklauso nuo maisto kurį jam duodi. Lai nei viena motina nebando eksperimentuoti.

Žindyk savo kūdikį, bet jei del kokių nors priežasčių jūsų pienas išsenka, nerizikuok maistais apie kuriuos nėsi tikra.

Borden's Eagle Pienas buvo priimtas kūdikių maistas per virš 60 metų. Jis yra gamtiškas maistas, kuomet motinos pienas neprieinamas. Gydytojai rekomenduoja jį motinoms sunkiausiuose atvėjuose.

Jei nežinai kaip vartoti Eagle Pieną, prisiųsk mums šitą paskelbimą ir mes pasiųsime jums penėjimo instrukcijas. Kūdikių Knygą ir kitokias brangias informacijas dykai.

THE BORDEN COMPANY
Borden Bldg. New York
12

LIETUVIS ADVOKATAS
Thomas J. Cabelus
Kartu su Įžymiu Advokatu
H. P. Roche
Perkelia savo ofisą į naują vietą:
Room 311, National Bank Bldg.,
Main St. ir kamp. W. Main St.
NEW BRITAIN, CONN.
Lietuviai kreipkitės prie savo tautiečio, kur galite atlikti savo reikalus savo kalboje.

NEW YORK
HAMBURG
United American Lines
(HARRIMAN LINE)
Joint Service with
HAMBURG AMERICAN LINE
Tiesiausia Kelionė
LIETUVON
Savaitiniai išplaukimai ant musų puikiausių laivų. Garlaiviai: „Resolute", „Reliance", „Albert Ballin" ir „Deutschland" veža I, II ir III kliasų keliauninkus. „Cleveland", „Hansa", „Thuringia" ir „Westphalia" su atskiromis kajutomis ir III kliasa. Smagi kelionė ir mandagus patarnavimas.
United American Lines,
39 Broadway, New York,
arba pas vietos agentus.

ANT PARDAVIMO

UKĖ PRIE EŽERO

180 akrų, apie 100 akrų dirbamos lygios be akmenų žemės, kita dalis miškas ir ganyklos. 15 kambarių stuba, kita stuba 12 kambarių ir šaltinio vanduo bėgantis į stubą. 2 didelės barnės ir kitos mažesnės triobos. Diktas sodas obelių. Prie pat miestuko (state road). Prie didelio ežero galima žuvaut, maudytis ir su botu plaukiot.

Šita vieta randasi nepertoli nuo Norwich, Conn. Parsiduoda visai pigiai todel, kad šeimynoje buvo mirtis.

UKĖ SU GYVULIAIS

125 akeriai, 70 dirbamos žemės, 8 kambarių stuba, 2 kutės, vištininkai, 7 karvės, 3 veršiai, 50 vištų, 3 antys ir visi pasėliai ir taipgi visi ukės įrankiai. Prakė $3,900 ir lengvos išligos.

70 AKERIŲ UŽ $2,600.

30 dirbamos žemės, 5 kambarių stuba, didelė kutė, 3 mylios nuo miestuko.

10 AKERIŲ TIK $900.

Visa dirbama žemė, nauja dar neužbaigta stuba, 10 obelių, vienas arklys ir visi įrankiai. Dvi mylios nuo miestuko.

Turim daugybę ir kitų ukių, biznių ir puikių namų ant pardavimo todel, kad mes esame pirmutine Lietuvių agentura Bostone ir jau nuo seniai užsiimame pardavinėjimu ukių, namų ir biznių.

ANTANAS IVAS,
110 Tremont Street, Room 508,
BOSTON, MASS.

NORTH GERMAN LLOYD
Savaitiniai išplaukimai į
LIETUVĄ
New York—Bremen ant puikių laivų
Columbus — Stuttgart
Munchen
ir pirmos kliasos laivai su kajutoms. Didžiai pagerinti trečios kliasos parankumai. Smagios, uždarytos kajutos su 2 ir 4 lovoms.
Del tikietų kreipkitės prie bile agento arba
North German Lloyd
32 Broadway,
NEW YORK

Į LIETUVĄ
WHITE STAR
N. Y., Cherbourgą, Southamptoną:
Išplaukimai kas Subata. Milžiniški laivai Majestic, Olympic, Homeric. Greitas susisiekimas su Baltijos uostais.
AMERICAN LINE
WHITE STAR LINE
N. Y., Plymouthą, Southamptoną Cherbourgą ir Hamburgą:
Reguliariški išplaukimai. Puikus, dideli, greiti laivai. Greitas susisiekimas su Baltijos uostais.
RED STAR LINE
N. Y., Plymouthą, Cherbourgą ir Antwerpą:
Zeeland ir Gothland (3-čia kliasa).
N. Y., Plymouthą ir Cherbourgą:
Belgenland ir Lapland.
Uždaryti, privatiški kambariai. Geras maistas ir visoki smagumai. Kreipkitės prie vietinio agento arba
PASSENGER DEPARTMENT,
No. 1 Broadway, New York, N. Y.

NUVARGĘ, NERVUOTI ŽMONĖS RANDA NAUJĄ SMAGUMĄ NUGA-TONE.
Jis Atlieka Darbą ir Atlieka Jį Greitai.

Kraujas privalo turėti Gelžies ir Nervai Fosforo. Nuga-Tone suteikia Gelžį Kraujui ir Fosforą Nervoms. Jis yra moksliškas Kraujo ir Nervų Budavotojas. Tai yra stebėtina, kaip greitai Nuga-Tone sugrąžina gyvumą, jiegą ir energiją nupuolusiems nervams ir kuno audiniams. Taiso raudonąjį kraują, ir duodą stebėtiną patvarumą nervams. Suteikia gaivinantį miegą, gerą apetitą, tinkamą žlebčiojimą, reguliuoja vidurių veikmę, padidina entuziazmą ir ambiciją. Jei jųs nesijaučiat kaip reikiant, tai pats del savo labo turit išbandyti jį. Jums nieko nekainuos, jei nepagelbėtų. Jis yra malonus imti ir jųs pradėsit jaustis geriau tuojaus. Jei jusų gydytojas dar nėra užrašęs jo del jusų, tai eikit pas aptiekorių ir nusipirkit bonkutę Nuga-Tone. Neimk įkaito. Imk jo per keletą dienų ir jeigu jųs po to nesijausite geriau ir neatrodysite geriau, nunešk atlikusią dalį pakiuko pas aptiekorių ir jis atgrąžins jums jusų pinigus. Išdirbėjai Nuga-Tone įsako visiems aptiekoriams garantuoti jį ir sugrąžinti jusų pinigus, jei neužganėdintas. Rekomenduojamas, garantuojamas ir parduodamas per visus aptiekorius.

Tu Negali Išvengti!
Kankinančių žnaibymų neuralgijos.
Skausmų ir dieglių reumatizmo.
Nesmagumų staigaus peršalimo.
Sokančių, traukančių, į padukimą varančių skausmų, kuomet skauda dantį, diegia ausį ar skauda galvą, jei nepamislini apie

Įreg. S. V. Pat. Ofise.
tuojaus ir negaišindamas laiko įuomi pasinaudoji. Jisai suteikia malonų ir greitą palengvinimą.
Nei viena atsargi šeimyna negali buti be bonkos šių gyduolių. Nėra tikrasis, jei neturi INKARO vaisbaženklio.
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th Street
Brooklyn, N. Y.

VISI SLA. NARIAI IR NARĖS REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI „TĖVYNĖJE."

F. ŽIVATAS
Parduodu laivakortes geriausių garlaivių kompanijų į visas dalis svieto. Perku ir parduodu namus, farmas (Real Estate). Inšurinu (apsaugoju) namus nuo ugnies, automobilius nuo ugnies ir atsakomybės nelaimei atsitikus.
Ofiso adresas:
1823 NO. MAIN AVE.,
SCRANTON, PA.

Tel. Empire 7365
Dr. F. MATULAITIS,
322 Holbrook Ave.,
DETROIT, MICH.
Valandos:
12—2 p. m. ir 6—8 p. m.

Pleiskanos sunaikina — Ruffles atgaivina!
Kaip vanduo nuolatos lašėdamas ant akmens išmuša duobę, taip ir pleiskanos, nors išlėto bet tikrai, sunaikina plaukų šaknis ir yra priežastimi plaukų suplonėjimo, kurie su laiku pasiduoda nuplikimui.
Nepriisleiskite šitokio atsitikimo prie savęs! Naudokite
Ruffles
tuojaus, kai tik pastebėsite pleiskanų—tų neįvarių baltų lupynėlių pirmą pasirodymą savo galvoje. Ruffles sunaikins pleiskanas ir paragins augimą jusų plaukų.
Bonka 65c. aptiekose, arba už 75c. prisiunčiame stačiai iš dirbtuvės.
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th Street **Brooklyn, N. Y.**

DYKAI Oro Namelis DYKAI

Artistiškai padarytas ir gražiai apdailintas oro namelis, kuris praneša oro permainas 24 valandoms iš anksto ir kartu parodo temperaturą, vertės $1.50, bus duodamas **Dykai** kiekvienam, kuris pirks musų 22 kalibro šautuvą, užtaisomą su tuščiais patronais, įlaužiamą, panikeliuotą, kuris galima atidaryti ir užtaisyti ir išduoda tokį balsą, kaip ir tikras šautuvas. Labai parankus įrankis nubaidymui vagių ir kitų užpuolikų. Iki šitas išpardavimas tęsis, jo kaina bus tik $1.49 ir pridėčko duodame aukščiau minėtą oro namelį dykai. Viskas, ką jųs turite primokėti, tai 50 centų, padengimui persiuntimo lėšų. Prisiųskite mums $1.99 pinigais ar „money orderiu" ir mes tuojaus išsiųsime šautuvą ir oro namelį. Mes apmokame persiuntimą, jei jųs norėtumėt tik šautuvo ir tuomet prisiųskite tik $1.49. Bet jei norite, kad prisiųtumėm šiuos abu dalyku C. O. D., tai prisiųskite 25 centus kartu su užsakymu, o kainą už prekes užmokėsite laiškanešiui, kuomet pristatys jas į jusų namus. Užsisakykite šiandien.

AMERICAN SALES COMPANY,
748 N. Robey St., Dept. 38, Chicago, Ill.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA
Specialiai Generalė Vidur-Vasarinė Ekskursija iš New Yorko tiesiai į
LIETUVĄ
per Klaipėdą, laivu
S. S. POLONIA LIEPOS 5-tą DIENĄ

Garlaivis **POLONIA** yra žinomas lietuviams, kaipo turintis visus kelionės smagumus, ką paliudija didelė daugybė laiškų, gautų nuo musų pasažierių.

UŽREZERVUOKIT SAU VIETĄ IŠANKSTO.

Baltic American Linija teikia ypatingą priežiurą moterims ir vaikams ir, abelnai imant, kiekvienas pasažierius yra prižiurimas kuogeriausiai ir patarnaujama kuomandagiausiai, dedant visas galimas pastangas, kad padarius kiekvienam kelionę kuomaloniausia, kuosmagiausia.

DOMĖS: Daugelis Amerikos lietuvių neatlankė savo gimtinės šalies per daugelį metų delei tos priežasties, kad jie bijojo, kad gali buti neįleisti atgal į Ameriką, kuomet jie sugrįžę.

DABAR TURITE TĄ PROGĄ. Pasiremiant naujai išleistais įstatymais kiekvienas gali vykti atlankyt savo senos tėvynės vieniems metams ar ilgesniam laikui. Leidimas sugrįžti atgal į Jungtinės Valstijas bus išduotas Amerikos Valdžios kiekvienam to norinčiam pasažieriui.

Del visų tolimesnių informacijų ir laivakorčių reikalais kreipkitės prie vietinio agento, arba į
BALTIC AMERICAN LINE, 9 Broadway, New York City.

AR ESATE MĖGINĘ TEPALAS
Severa's Esko
NUO NIEŠTANČIŲ IŠBĖRIMŲ?
Kaina 50 centai
PARSIDUODA VISOSE APTIEKOSE.
W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

NESVAIGINK SAVO KUDIKIŲ.
Geriau leisk kudikiui verkti, negu pripildyti jį su narkotiškais mėodais, kad "apmalšintų" jo skausmą paeinantį nuo netvarkoj esančių vidurių.
Dar geriau—duokite jam truputį
BAMBINO
tyriausio, saldaus-skonio, tikro vidurių paliuosuotojo. Jame nėra svaigalų. Nėra narkotiškų nuodų. Jis yra tik lengvai veikianti kombinacija, padaryta iš daržovių išsunkų, kuri pagelbėti nuo vidurių užkietėjimo, vidurių dieglio, mėšlungio. Kudikiai mėgsta jį. Jie net prašo daugiaus.
Jusų aptiekorius parduoda Bambino—35c. už bonką, arba pasiųskite tiesiai į laboratoriją.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th Street **Brooklyn, N. Y.**